

๖๕๐.๐๖๖
๐๘๕๘๖
๕.๓

สั่งจงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

อุไรวรรณ โทธิเวชเทวัญ

18 S.A. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 59640

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการการสอบได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.สุพรีร์ ลีมีไทย)

..... กรรมการ
(รศ.ลำอังกค์ งามวิชา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.สุพรีร์ ลีมีไทย)

..... กรรมการ
(รศ.ลำอังกค์ งามวิชา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่... ..เดือน พฤษภาคม .พ.ศ. 2539

ประกาศขอบคุณการ

ปริณิธานพันธบัตรนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศ ลีมีไทย ประธานกรรมการควบคุมปริณิธานพันธบัตร รองศาสตราจารย์สำอังกค์ งามวิชา กรรมการควบคุมปริณิธานพันธบัตร ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อ่าวรงค์ อุดมไพจิตรกุล รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม อุตกฤษฎ์ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ความกรุณาในการให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณคณาบดี หัวหน้าภาค รวมทั้งนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนและเวลาในการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความสนใจและเข้าใจตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณพ่อ แม่ ครู อาจารย์ ตลอดจนถึงผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความเมตตาตลอดมาอย่างหาที่เปรียบมิได้

อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ..... ภูมิหลัง..... ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	1 1 3 4 4 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... ความหมายของธุรกิจศึกษา..... จุดมุ่งหมายและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจศึกษา..... โครงสร้างหลักสูตรธุรกิจศึกษา..... ความหมายของสิ่งจูงใจ..... ประเภทของแรงจูงใจ..... ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ..... งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... สมมติฐานการวิจัย.....	8 8 9 15 21 25 32 36 37
3	วิชาค่าเนนการศึกษาค้นคว้า..... ประชากร..... เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... การเก็บรวบรวมข้อมูล..... การวิเคราะห์ข้อมูล..... สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38 38 39 42 44 44

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
1. ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจเป็นรายข้อ ตามค่านต่าง ๆ.....	52
2. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา.....	62
2.1 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจระหว่างนิสิตชายและหญิง.....	62
2.2 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจระหว่างนิสิตที่ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพต่างกัน.....	63
2.3 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจระหว่างนิสิตที่ผู้ปกครอง มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	69
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	73
ประชากร.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	79

บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	101
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	103

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามชั้นปี.....	39
2	จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	43
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน.....	51
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน หลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความสนใจ และความถนัด.....	52
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน หลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความคิดเห็นส่วนตัว.....	54
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจ.....	56
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านสังคม.....	57
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง...	59
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวใน แต่ละด้านและรวมทุกด้าน.....	60

10	ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ.....	62
11	ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	63
12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ด้านเศรษฐกิจ.....	65
13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ด้านสังคม.....	67
14	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน รวมทุกด้าน.....	68
15	ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	69
16	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ด้านเศรษฐกิจ.....	71

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน เพื่อให้สามารถนำการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งมีคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม และมีความสามารถพื้นฐานหรือศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะของประชากรของประเทศได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จึงควรจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางและเป็นธรรม มีความหลากหลายในรูปแบบ เนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการและความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม (ยาใจ อินทรวิชัย. 2537 : 2) นอกจากนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ยังมโนบายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกๆ ระดับและประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย โดยให้มีการเร่งรัดให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนการผลิต การพัฒนากำลังคนทางการศึกษา และทบทวนถึงความต้องการกำลังคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนและเร่งผลิตกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่น และประเทศ (นงลักษณ์ พหลเวชช์. 2536 : 73)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานับเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนของประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาและปรับบทบาทเพื่อให้สามารถเป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพควบคู่กับการเป็นแหล่งระดม แสวงหา สร้าง และเผยแพร่ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (ชุตินันท์ แสงหิรัญ. 2537 : 23-24)

การศึกษาในหลักสูตรธุรกิจศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมุ่งผลิตบัณฑิตทางธุรกิจศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความสามารถ จริยธรรมและคุณธรรม นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปเผยแพร่ในการประกอบอาชีพของครอบครัวและสังคม ทั้งยังนำมาประยุกต์ และพัฒนาใช้ในชีวิตประจำวันให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2534 : 1) นอกจากนี้ หลักสูตรธุรกิจศึกษายังเน้นความสำคัญของการลงทุนเพื่อการศึกษา กระบวนการผลิตทางการศึกษา ผลผลิตทางการศึกษา และคุณภาพทางการศึกษา โดยใช้หลักอุปสงค์และอุปทานโดยคำนึงถึงว่าจะผลิตคนระดับใด จำนวนเท่าใดใช้กรรมวิธีผลิตอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพสูงสุด (บุญญ แก้วขมภู. 2524 : คำนำ) โดยพื้นฐานทางด้านธุรกิจศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดหลักสูตรให้ มีหมวดธุรกิจศึกษาและพาณิชย์กรรมไว้ในกลุ่มอาชีพทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับธุรกิจ ทั้งทางด้านบัญชี การขาย การผลิต การจำหน่าย การวางแผนการใช้เงิน การลงทุน และการใช้บริการของสถาบันการเงิน อันจะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2533 : 1)

จากการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ในปี 2537 มีผู้สมัครเข้าศึกษาต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษามีจำนวน 371 คน แต่สามารถรับเข้าศึกษาได้เพียง 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.08 ของผู้สมัครสอบ และคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผู้สมัครเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา

จำนวน 228 คน แต่สามารถรับเข้าศึกษาได้เพียง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.77 ของผู้สมัครสอบ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 : 40) จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2537 มีผู้ต้องการมาศึกษาต่อหลักสูตรธุรกิจศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่มหาวิทยาลัยสามารถรับได้ในจำนวนจำกัด ซึ่งโอกาสในการเลือกเรียนต่อหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจ สามารถรับนิสิตเข้าเรียนได้มากกว่าหลักสูตรธุรกิจศึกษาจึงถือได้ว่าผู้สอบเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนี้มีความตั้งใจสูง ทั้ง ๆ ที่ทราบว่าโอกาสมีน้อยกว่าหลักสูตรอื่น

การศึกษาต่อในหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี แต่ละคนอาจมีเหตุผล มีสิ่งจูงใจแตกต่างกันไป เช่น ต้องการหาความรู้ให้มากที่สุดเพื่อนำไปพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อการสอนโดยตรง หรือประกอบอาชีพทางด้านธุรกิจ ต้องการเรียนให้สำเร็จได้รับใบปริญญา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ความต้องการของครอบครัวเพื่อความมีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นเครื่องมือในการยกฐานะให้สูงขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

จากความคิดเห็นที่แตกต่างกันนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความคิดว่า น่าจะศึกษาถึงเหตุผลในการเข้าศึกษาในหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตว่ามีสิ่งจูงใจใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเชื่อว่าผู้ที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรธุรกิจศึกษา อาจได้รับสิ่งจูงใจต่าง ๆ กันไป ดังนั้นจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ
 - 1.1 ด้านความสนใจและความถนัด
 - 1.2 ด้านความคิดเห็นส่วนตัว

- 1.3 คำนเศรษฐกิจ
- 1.4 ด้านสังคม
- 1.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษา และให้การแนะแนวแก่นักเรียนในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา
2. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางในการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา
3. ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรธุรกิจศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา หลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2538 จำนวน 172 คน ในสถาบันอุดมศึกษาดังต่อไปนี้

 - 1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 54 คน
 - 1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 118 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 เพศของนักศึกษา
- 2.1.2 อาชีพของผู้ปกครอง
- 2.1.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 2.2.1 ด้านความสนใจและความถนัด
- 2.2.2 ด้านความคิดเห็นส่วนตัว
- 2.2.3 ด้านเศรษฐกิจ
- 2.2.4 ด้านสังคม
- 2.2.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สิ่งจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

1.1 ความสนใจและความถนัด หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา อันเนื่องมาจากผู้เรียนมีความสนใจในวิชาธุรกิจ มีความถนัดทางด้านธุรกิจ เช่น ผู้เรียนทำคะแนนวิชาธุรกิจได้ดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 ความคิดเห็นส่วนตัว หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตที่เป็นปัจจัยในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา เช่น ผู้เรียนมีความคิดว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย และเป็นที่ต้องการสูง สามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้

1.3 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่สูง สามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียน มีโอกาสทำงานในภาคเอกชน มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ

1.4 ด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ได้แก่ เป็นอาชีพที่มีเกียรติได้รับการยกย่องนับถือ เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าต้อง ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล

1.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อผลิตในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ได้แก่ บิดา มารดา ครู-อาจารย์ พี่น้องหรือญาติ เพื่อน หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการธุรกิจ

2. หลักสูตรธุรกิจศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนวิชาชีพครูด้านธุรกิจ ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา

3. ระดับปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาที่ให้การศึกษาแก่ผู้ที่จะจะไปประกอบอาชีพครูทางด้านบริหารธุรกิจ โดยรับจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) มีกำหนดเวลาเรียน 4 ปี

4. สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ซึ่งได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพบิดามารดา หรืออาชีพของผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูผลิต

5.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

5.2 เกษตรกรรม

5.3 ประกอบอาชีพส่วนตัว

5.4 บริษัทเอกชน

5.5 รับจ้าง

5.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ปกครอง
ในการศึกษาครั้ง ได้แบ่งช่วงและระดับของรายได้ดังต่อไปนี้

6.1 รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท

6.2 10,001 - 15,000 บาท

6.3 15,001 - 20,000 บาท

6.4 20,001 - 25,000 บาท

6.5 มากกว่า 25,000 บาท

7. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือผู้อื่นที่อุปการะนิสิตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย
ในการเรียนของนิสิต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายของธุรกิจศึกษา
2. จุดมุ่งหมายและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจศึกษา
3. โครงสร้างหลักสูตรธุรกิจศึกษา
4. ความหมายของสิ่งจูงใจ
5. ประเภทของแรงจูงใจ
6. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของธุรกิจศึกษา

ธุรกิจศึกษา (Business Education) มาจากคำว่า ธุรกิจ (Business) แปลว่าวิธีหาเงิน และการศึกษา (Education) แปลว่า มีความรู้ความสามารถ เมื่อนำมารวมกัน เป็นธุรกิจศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนและสิ่งจำเป็นในการเอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย (บัวผืน ศัสตราพฤกษ์. 2530 : 10)

ลินน์ (Linn. 1956 : 6) ได้ให้ความหมายของธุรกิจศึกษาไว้ว่า หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับการคลัง การอำนวยความสะดวก และบริการที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินการเรียนการสอน

ลีโอ (Leo. 1964 : 1) ได้ให้ความหมายของธุรกิจศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาถึงความรับผิดชอบในการจัดหาเงิน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย

โนลอน (NoLon. 1967 : 6) กล่าวว่า ธุรกิจศึกษา หมายถึง ความรู้หลาย ๆ ด้าน เพื่อบุคคลทั่วไป เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้หลายวิชาทางธุรกิจศึกษา เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การบัญชี การตลาด การบริหารสำนักงาน การเลขานุการ และการเงิน และเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลที่ประสงค์จะออกไปประกอบอาชีพธุรกิจ

บุญชู แก้วชมภู (2524 : 2) กล่าวว่า ธุรกิจศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง

จากความหมายของธุรกิจศึกษาสรุปได้ว่า เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทางด้านธุรกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสอนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ทางทฤษฎี และประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพทางธุรกิจหรือสามารถไปประกอบอาชีพทางการสอนวิชาธุรกิจศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาได้

2. จุดมุ่งหมายและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจศึกษา

การดำเนินการธุรกิจทุกประเภทจะต้องมีจุดมุ่งหมายของตนเอง ซึ่งในธุรกิจแต่ละประเภทย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกันจะต้องมีจุดมุ่งหมายของตนเอง เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

สัคดีนา โจนุทานุรักษ์ (2534 : 10) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรธุรกิจในสถาบันอุดมศึกษา คือ

1. เพื่อเตรียมผู้สอนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจและวิชาเพื่อธุรกิจในระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเตรียมบุคลากรทางธุรกิจศึกษาให้แก่สถานศึกษาที่เปิดสอนธุรกิจ

3. เพื่อเตรียมบุคลากรทางธุรกิจศึกษา

4. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ และสามารถ

เป็นครูธุรกิจที่ดี

5. เพื่อส่งเสริมให้ครูที่สอนวิชาธุรกิจได้มีโอกาสหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม

6. เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระ

จรรยาบรรณ มาติกลโกวิท (2532 : 6) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของธุรกิจศึกษา ดังนี้

1. ให้การศึกษา เพื่อธุรกิจ และเกี่ยวกับธุรกิจ

2. จัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อให้มนุษย์ดำเนินบทบาทของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการในฐานะผู้ผลิตและพนักงานในองค์การ

ธุรกิจ

2.2 ใช้ผลิตผลของสินค้าและบริการในฐานะผู้บริโภค

2.3 สามารถตัดสินใจในสังคม เศรษฐกิจ ได้อย่างยุติธรรม มีเหตุผล ในฐานะ

พลเมืองของประเทศ

3. จัดหาข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพให้กับนักเรียนตามความสนใจและความสามารถ

4. จัดการศึกษาให้กับนักเรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ ให้มีความรู้ทางธุรกิจและทักษะ

ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น การติดต่อสื่อสารทางการพูดและการเขียน การสื่อสาร

ระหว่างบุคคลและมนุษยสัมพันธ์

บัวผืน ศัสตราพฤกษ์ (2530 : 17) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของธุรกิจศึกษา คือ

1. วางโครงการที่มีคุณค่าทางการศึกษา ในสถานศึกษา

2. นำความรู้ทางเศรษฐกิจ การศึกษาและสถิติทางการศึกษามาใช้ในการวางแผน

พัฒนาสถานศึกษา

3. ปฏิบัติงานธุรกิจ ในสถานศึกษา ได้

4. ควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษาได้
 5. ประเมินผลและติดตามผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้
 6. วิเคราะห์ปัญหาและผลงานเกี่ยวกับธุรกิจศึกษาและเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาด่าง ๆ ได้
- เนื่องด้วยประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ดังนั้น

การจัดการศึกษาก็ควรจะต้องเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในอนาคต วิชาธุรกิจจึงมีความสำคัญตั่งความเห็นของ จรูณศรี มาติลโกวิท (2532 : 6-8) ที่ได้กล่าวถึงธุรกิจศึกษาว่าเป็นสาขาวิชาชีพหนึ่งในระบบการศึกษา ซึ่งถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ธุรกิจศึกษาจะเริ่มที่ระดับการศึกษาใดก็ได้ การสอนวิชาธุรกิจอาจจะแบ่งเนื้อหาและการสอนตามระยะเวลาของการศึกษา หรือสามารถดำเนินต่อไปตลอดชีวิตของมนุษย์ได้ ธุรกิจศึกษารวมถึงการศึกษาทางด้านสำนักงาน การตลาด การสอนวิชาธุรกิจ การบริหารธุรกิจและความเข้าใจในเรื่องเศรษฐศาสตร์ จึงจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องส่งเสริม ประเมินผล และปรับปรุงธุรกิจศึกษาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจศึกษา ดังนี้

1. ธุรกิจศึกษาต้องมีคุณค่าทั้งทางด้านการศึกษาเพื่ออาชีพ และการศึกษาทั่วไป
2. ต้องจัดวิชาพื้นฐานธุรกิจให้กับนักเรียนทุกคนไม่จำกัดสาขาอาชีพ และต้องเป็นแกนกลางของการศึกษาเพื่อธุรกิจทุกสาขา (วิชาพื้นฐานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรธุรกิจศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจ เช่น ระบบผู้ประกอบการเอกชน กฎหมายธุรกิจ อัตราการเสี่ยงของการลงทุน และการจัดการ เป็นต้น)
3. ผู้รับผิดชอบธุรกิจศึกษาของรัฐต้องดูแลให้ธุรกิจศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย (เกี่ยวกับธุรกิจและเพื่อธุรกิจ)
4. นักธุรกิจศึกษาต้องมีบทบาทในการวางแผนการศึกษาเพื่ออาชีพของรัฐ
5. นักธุรกิจศึกษา ตัวแทนธุรกิจ ผู้บริหารระดับชาติและท้องถิ่นที่มีส่วนรับผิดชอบในการวางโปรแกรมธุรกิจศึกษาและจัดสรรงบประมาณ ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง

6. จุดมุ่งหมายของธุรกิจศึกษา และโปรแกรมการเรียนในทุกระดับชั้น เรียนต้องเป็นไปตามสภาพความต้องการของนักเรียน โปรแกรมธุรกิจศึกษาที่ดีต้องจบในตัวเองและเริ่มต้นใหม่ในระดับชั้นเรียนตามที่ต้องการได้

7. ต้องร่วมมือกันระหว่างสมาคมนักธุรกิจศึกษามืออาชีพ ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น

8. นักธุรกิจศึกษาและสมาคมนักธุรกิจศึกษามืออาชีพ ต้องร่วมมือกันวางมาตรฐานของประกาศนียบัตรวิชาชีพครูธุรกิจ เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ

9. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชุมนุมหรือองค์กรนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับธุรกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมธุรกิจศึกษา

10. นักธุรกิจศึกษาต้องจัดโปรแกรมธุรกิจศึกษา เพื่อให้ครูนำไปใช้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของธุรกิจศึกษา

11. นักธุรกิจศึกษาต้องพัฒนาโปรแกรมธุรกิจศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น พัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ จัดสอนภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรมต่างประเทศ ช่วยเหลือนักเรียนตามความสนใจและความถนัด และสนับสนุนการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น

12. ธุรกิจศึกษาต้องพัฒนาความสัมพันธ์ที่มีต่อบริษัทธุรกิจ สมาคมธุรกิจ สหภาพแรงงาน กลุ่มนักกฎหมาย และคณะกรรมการทางการศึกษา ซึ่งมีความสนใจร่วมกันที่จะพัฒนาโปรแกรมธุรกิจศึกษา

ฮอพพอค (1967 : 543-545) ได้เสนอแนะวิชาชีพที่เปิดสอนในสถานศึกษาใด ๆ ควรจะมีลักษณะที่เป็นความต้องการและความจำเป็นของสังคม ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้ และสามารถยืดหยุ่นนำไปใช้งานในลักษณะใกล้เคียงได้

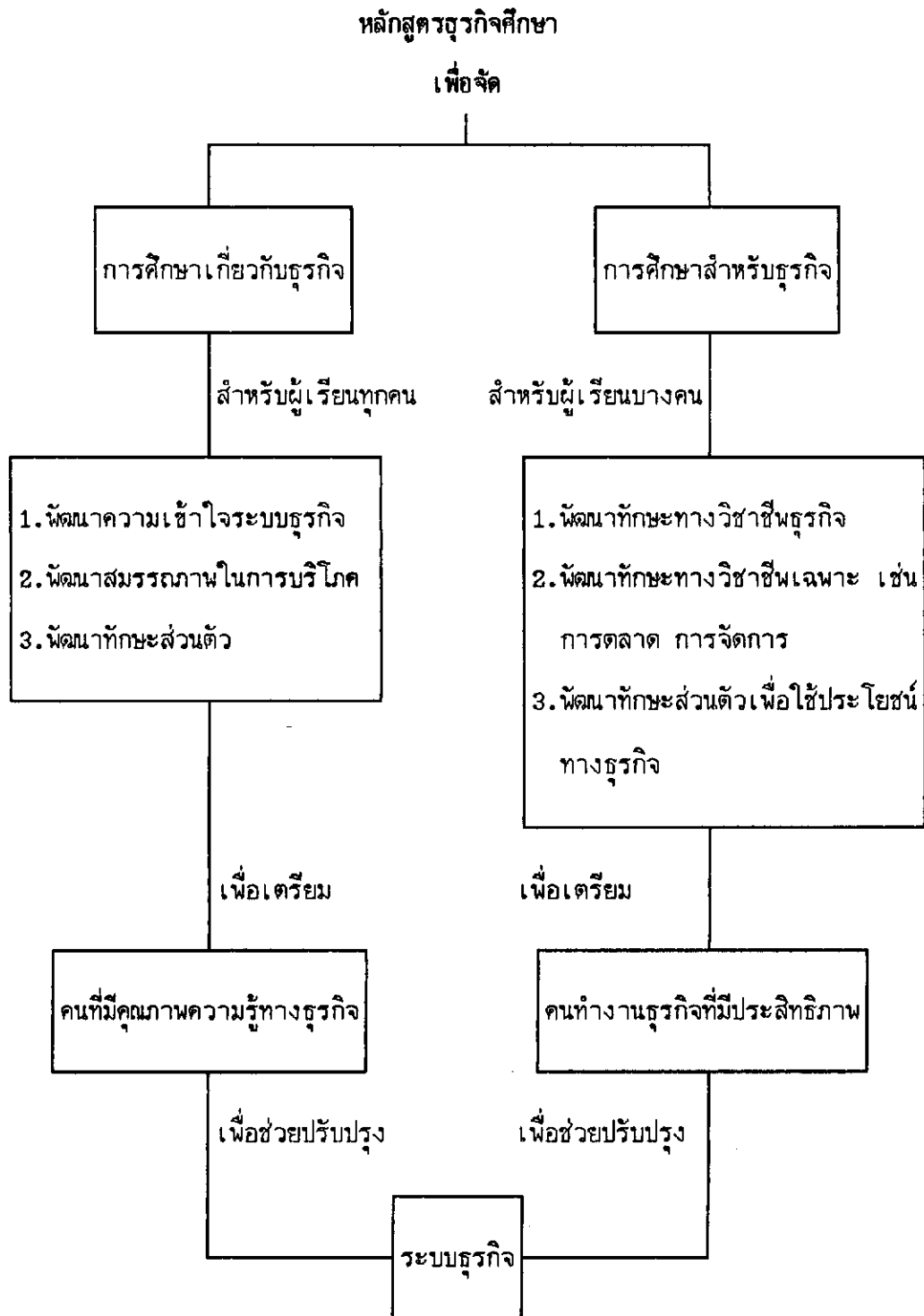
Billet (1970 : 252) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับเรื่องวิชาชีพว่า หลักสูตรวิชาอาชีพทุกวิชาและทุกระดับชั้นควรตั้งอยู่บนรากฐานเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. โอกาสมีงานทำ

2. นักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมีเปอร์เซ็นต์สูงที่จะเข้าทำงานตามหลักสูตรที่ได้เรียนมา

3. ความสำเร็จในหน้าที่การงาน

สุกัญญา ไชววิไลกุล (2533 : 3-4) ได้เสนอกรอบความคิดของหลักสูตรธุรกิจศึกษา ไว้ดังนี้

จากแผนภาพหลักสูตรธุรกิจศึกษา มีวัตถุประสงค์หลัก 2 อย่าง คือ

1. วิชาความรู้เกี่ยวกับธุรกิจสำหรับผู้เรียนทุกคน เพื่อเตรียมคนให้เป็นผู้บริโภคที่ดีมีประสิทธิภาพ คือรู้จักจ่ายใช้สอย ไม่เป็นเหยื่อของการโฆษณาของผู้ผลิต เมื่อในระบบธุรกิจประกอบไปด้วยผู้บริโภคที่ฉลาด ผู้ผลิตก็จะต้องปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับราคา เช่นนี้จะส่งผลให้วงจรธุรกิจของประเทศเราได้รับการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ

2. ให้ความรู้ทางธุรกิจสำหรับผู้เรียนบางคน เพื่อเตรียมคนทำงานธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ เช่น ครูธุรกิจ นักบัญชี นักการตลาด ผู้ผลิต ฯลฯ เพื่อจะได้ช่วยปรับปรุงระบบธุรกิจของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ครูธุรกิจเองเป็นผู้ได้รับการศึกษาเฉพาะทางธุรกิจตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2. รวมทั้งเทคนิคการสอนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อนำไปฝึกฝนให้แก่ผู้เรียนทุกคนตามวัตถุประสงค์ในข้อ 1 ซึ่งจะเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา และถ้าครูธุรกิจได้ศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ก็อาจจะศึกษาลึกเฉพาะทาง อาจจะเป็นครูสอนครูธุรกิจ อาจจะเป็นผู้ผลิต หรืออาจจะประกอบอาชีพธุรกิจเองต่อไปได้ ฉะนั้นกล่าวได้ว่านักธุรกิจศึกษาไม่ว่าจะอยู่ด้านใดของหลักสูตรเมื่อได้ปฏิบัติตามบทบาทของตนแล้ว ย่อมจะช่วยพัฒนาปรับปรุงระบบธุรกิจของประเทศให้มีประสิทธิภาพ

ธุรกิจศึกษาเป็นการเตรียมการเข้าสู่โลกธุรกิจ ทั้งเป็นผู้ประกอบการ และพนักงานในองค์กรธุรกิจ สำหรับนิสิตที่เลือกธุรกิจเป็นวิชาเอก และให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์แก่นักเรียนทุกคน ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งสองจุดมุ่งหมายต้องมีการนำมาใช้และส่งเสริมไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้บรรลุความต้องการของผู้เรียน และเป็นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศอีกทางหนึ่ง

3. โครงสร้างหลักสูตรธุรกิจศึกษา

3.1 โครงสร้างของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พ.ศ.2529 สาขาการสอน
เฉพาะวิชาเอกธุรกิจศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตต้องศึกษาตามข้อกำหนดดังนี้
(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529 : 6-11)

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิต

1.1 รายวิชาบังคับ 33 หน่วยกิต ได้แก่

- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	7 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	14 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต

1.2 รายวิชาเลือก 2 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาครู 40 หน่วยกิต

2.1 รายวิชาบังคับร่วม 28 หน่วยกิต ได้แก่

- ประสบการณ์วิชาชีพ 1	1 หน่วยกิต
- ประสบการณ์วิชาชีพ 2	1 หน่วยกิต
- ประสบการณ์วิชาชีพ 3	1 หน่วยกิต
- ประสบการณ์วิชาชีพ 4	6 หน่วยกิต
- สัมมนาการศึกษา	2 หน่วยกิต
- ปฐมนิเทศการศึกษา	3 หน่วยกิต
- การประเมินผลการเรียนการสอน	3 หน่วยกิต
- ระเบียบวิธีวิจัยทางศึกษาศาสตร์	2 หน่วยกิต
- จิตวิทยาพื้นฐานการศึกษา	3 หน่วยกิต
- จิตวิทยาสำหรับครู	3 หน่วยกิต

- เทคโนโลยีการศึกษา	2 หน่วยกิต
- การปฏิบัติการสื่อการสอน	1 หน่วยกิต
2.2 รายวิชาบังคับเฉพาะสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจ	
8 หน่วยกิต ได้แก่	
- หลักสูตรและการสอน	3 หน่วยกิต
- หลักสูตรการศึกษา	2 หน่วยกิต
- พฤติกรรมการสอนธุรกิจ	3 หน่วยกิต
2.3 รายวิชาเลือก เลือกจากรายวิชาหมวดวิชาครู 4 หน่วยกิต	
3. รายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ	60 หน่วยกิต
3.1 รายวิชาบังคับ 42 หน่วยกิต คือ	
3.1.1 วิชาพื้นฐานทางธุรกิจ 30 หน่วยกิต ได้แก่	
- การบัญชี 1	3 หน่วยกิต
- การบัญชี 2	3 หน่วยกิต
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	2 หน่วยกิต
- สถาบันธุรกิจไทย	2 หน่วยกิต
- การจัดการสำนักงาน	3 หน่วยกิต
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันภัย	3 หน่วยกิต
- การธนาคารพาณิชย์	3 หน่วยกิต
- พิมพ์ดีด ไทย-อังกฤษ	2 หน่วยกิต
- หลักเศรษฐศาสตร์ 1	3 หน่วยกิต
- หลักเศรษฐศาสตร์ 2	3 หน่วยกิต
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ	3 หน่วยกิต
3.1.2 วิชาพื้นฐานทางธุรกิจศึกษา 12 หน่วยกิต ได้แก่	
- ภาษาไทยสำหรับการสอนธุรกิจ	2 หน่วยกิต

- การศึกษาสำหรับผู้บริโภค 2 หน่วยกิต
- หลักและวิธีสอนวิชาพื้นฐานทางธุรกิจ 2 หน่วยกิต
- หลักและวิธีสอนการปฏิบัติงานสำนักงาน 2 หน่วยกิต
- ภาษาอังกฤษสำหรับการสอนธุรกิจ 2 หน่วยกิต
- หลักและวิธีสอนวิชาบัญชี 2 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาเลือก 18 หน่วยกิต

4. หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต

3.2 โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจศึกษา พ.ศ.2537 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นิลิตต้องศึกษาตามข้อกำหนด ดังนี้ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2537 : 97-99)

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป รวม 39 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 9 หน่วยกิต

404xxx วิทยาศาสตร์ทั่วไป 3(3-0)

417xxx คณิตศาสตร์ 3(3-0)

422xxx สถิติ 3(3-0)

1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ จำนวน 12 หน่วยกิต

361xxx ภาษาไทย 3(3-0)

355xxx ภาษาอังกฤษ 3(3-0)

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 9 หน่วยกิต

จากรายวิชาดังต่อไปนี้ เช่น

453111 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป 3(3-0)

454111 รัฐศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0)

460111 สังคมวิทยาเบื้องต้น 3(3-0)

459111 จิตวิทยาทั่วไป 3(3-0)

1.4 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 7 หน่วยกิต

371111	การใช้ห้องสมุด	1
และอีก 6 หน่วยกิต เช่น วิชาดังต่อไปนี้		
352111	หลักนิเทศศาสตร์ทั่วไป	3(3-0)
387101	ศิลปะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	3(3-0)
388111	ศาสนาเบื้องต้น	3(3-0)

1.5 กลุ่มวิชาพลศึกษา จำนวน 2 หน่วยกิต

175xxx	กิจกรรมพลศึกษา (เลือก)	1(0-2)
175xxx	กิจกรรมพลศึกษา	1(0-2)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน รวม 97 หน่วยกิต

2.1 วิชาแกน จำนวน 49 หน่วยกิต

2.1.1 วิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน 24 หน่วยกิต

151111	ศึกษาศาสตร์พื้นฐาน	2(2-0)
151211	การใช้ภาษาไทยสำหรับการสอน	2(2-0)
151221	หลักสูตรและหลักการสอน	2(2-0)
166211	จิตวิทยาการศึกษา	2(2-0)
166212	จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับครู	2(2-0)
167311	หลักการแนะแนว	2(2-0)
169311	เทคโนโลยีการศึกษาเบื้องต้น	2(1-1)
153351	หลักการวัดผลและประเมินผล	
	การศึกษา	2(2-0)
151423	ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ :	
	การสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู	1(0-2)

151427	การมัธยมศึกษา	2(2-0)
151429	ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ : การฝึกสอน	5(0-10)

2.1.2 วิชาการศึกษาตามสายวิชาเอก จำนวน 25 หน่วยกิต
บังคับ 15 หน่วยกิต

176111	หลักอาชีวศึกษา	2(2-0)
179111	หลักธุรกิจศึกษา	2(2-0)
179211	หลักสูตรธุรกิจศึกษา	2(2-0)
179221	วิธีการสอนวิชาธุรกิจศึกษา	3(2-2)
179231	การส่งสารสำหรับครูธุรกิจ	2(2-0)
179232	คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน ธุรกิจศึกษา	3(2-2)
179497	สัมมนา	1 credit
และเลือก 10 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้		
179212	บริโภคนศึกษาสำหรับครูธุรกิจ	2(2-0)
179321	วิธีการสอนพิมพ์ดีดและการพิมพ์ โดยใช้คอมพิวเตอร์	2(2-0)
179322	วิธีการสอนบัญชี	2(2-0)
179323	วิธีการสอนวิชาการจัดจำหน่าย	2(2-0)
179324	วิธีการสอนวิชาตัวเลขและ การถอดความ	3(2-2)
179325	วิธีการสอนวิชาเครื่องใช้สำนักงาน	3(2-2)
179326	วิธีการสอนแบบจุลภาคทางธุรกิจศึกษา	2(1-2)

179331	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับ ครูธุรกิจ	2(1-2)
179332	สื่อการสอนสำหรับครูธุรกิจ	3(2-2)
179351	วิธีการประเมินผลการสอนทาง ธุรกิจศึกษา	3(2-2)
179341	ภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับครูธุรกิจ	2(1-2)
179431	สำนักงานแบบอัตโนมัติสำหรับ ครูธุรกิจ	3(2-2)
179441	การบริหารงานธุรการในสถาบัน การศึกษา	3(1-4)
179491	โครงการทางธุรกิจศึกษา	1-3
179498	ปัญหาพิเศษ	1-3

2.2 วิชาเฉพาะ จำนวน 48 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาบังคับทางธุรกิจ จำนวน 14 หน่วยกิต

102181	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3(3-0)
113101	การบัญชีทั่วไป	3(2-2)
132111	หลักการจัดการ	3(3-0)
132141	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ กฎหมายธุรกิจ	3(3-0)
145111	หลักการตลาด	3(3-0)
418211	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์	3(3-0)

2.2.2 วิชาเลือกจำนวน 30 หน่วยกิต

ให้เลือกได้ 2 กลุ่มวิชาโดยมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ในแต่ละกลุ่มวิชา โดยจะต้องเลือกอย่างน้อย 1 กลุ่มวิชาจากคณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ดังต่อไปนี้

สาขาวิชาจากคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
(สาขาเศรษฐศาสตร์ เกษตร สาขาสหกรณ์ สาขานิติ สาขาบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด สาขาเศรษฐศาสตร์)

และสาขาอื่น ๆ ทุกสาขาที่มีอยู่ในคณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ และอีก 1 กลุ่มวิชาจากคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจทุกสาขาวิชา หรือคณะวิทยาศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ หรือคณะมนุษยศาสตร์ สาขาศิลปาชีพ หรือสาขา ศิลปนิเทศ (การเลือกสาขาอยู่ในดุลยพินิจของภาควิชา)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี 5 หน่วยกิต

4. หมวดฝึกงาน 3 หน่วยกิต

179361	การฝึกงานทั่วไปทางธุรกิจ	1(0-2)
179362	การฝึกงานเฉพาะทางที่เป็นวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง	2(0-4)

4. ความหมายของสิ่งจูงใจ

สิ่งจูงใจ (Motivators) คือ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ออกมาอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ต้องการซึ่งประกอบด้วย ความสำเร็จ การยอมรับนับถือ ลักษณะของงานโดยตัวของมันเอง ความรับผิดชอบ ความเจริญก้าวหน้า และความเจริญงอกงามในตนเองและในอาชีพ

คำว่าสิ่งจูงใจนี้มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าสิ่งล่อใจ หรือเครื่องล่อ (Incentive) คือสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการจูงใจ อันเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ (กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์. 2528 : 227)

สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) คือความปรารถนา (Desires) ความประสงค์ (Wishes) ทำให้เกิดลำดับเหตุการณ์เรียกกันว่าพฤติกรรมของมนุษย์ที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมาย เป็นแรงจูงใจภายนอก ส่วนแรงขับ (Drives) เช่น ความหิว ความกระหาย ความเหนื่อย เป็นแรงจูงใจภายใน (ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชา. 2528 : 55)

ความหมายของสิ่งจูงใจหรือสิ่งล่อใจนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้คือ

โยธิน ศันสนยุทธ์ (2531 : 141) ให้ความหมายว่า สิ่งล่อใจ คือสิ่งหรือเงื่อนไขภายนอกที่กระตุ้นอินทรีย์ให้เกิดการกระทำเพื่อไปสู่เป้าประสงค์

ปราณี รามสูต (2528 : 67) ให้ความหมายว่า สิ่งล่อใจเป็นสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นอินทรีย์ให้ผู้เรียนอยากเรียนรู่มากขึ้น สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เงินตรา เกียรติยศ เป็นต้น

คนัย งามมานะ (2531 : 144) กล่าวว่า สิ่งล่อใจ ได้แก่ สิ่งที่เป็นเป้าหมายที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพยายามจะทำพฤติกรรมเร็วขึ้นหรือมากขึ้น สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ สัญลักษณ์ หรือคำพูด บางครั้งสิ่งล่อใจจะมีอิทธิพลให้คนแสดงพฤติกรรมออกมามากกว่าแรงขับ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530 : 124) กล่าวว่า เครื่องล่อใจหรือสิ่งล่อใจ เป็นสิ่งเร้าที่ชักนำบุคคลให้กระทำการบางอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ สิ่งล่อใจนี้อาจเป็นวัตถุ เป็นสัญลักษณ์ เป็นคำพูดที่ทำให้บุคคลนั้นพึงพอใจที่จะแสดงพฤติกรรม

พรพรรณราย ทวีพะประภา (2529 : 63-69) ได้กล่าวว่า สิ่งล่อใจ หมายถึง สิ่งที่ใช้เป็นพลังกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือยับยั้งมิให้เกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง สิ่งล่อใจแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ สิ่งล่อใจที่เป็นเงิน (Finalcial Incentives) และสิ่งล่อใจที่ไม่ใช่เงิน (Non-Finalcial Incentives)

1. สิ่งล่อใจที่เป็นเงิน ได้แก่ ค่าตอบแทน เงินเดือน การจ่ายค่าตอบแทนใช้ระบบการจ่าย 4 ระบบ คือ

1.1 จ่ายตามผลงาน (Pay in terms of Production) เป็นวิธีที่มุ่งใจให้ทำงานดีขึ้นผลผลิตมากขึ้นและถือว่ายุติธรรม เพราะใครทำได้มากก็ควรได้รับผลตอบแทนมาก

1.2 จ่ายตามกำหนดเวลา (Pay according to time) เป็นวิธีจ่ายเงินที่ถือว่า การทำงานในระยะเวลาเดียวกันควรจะได้รับค่าจ้างอย่างเดียวกันในงานที่เหมือนกัน

1.3 จ่ายตามอาวุโส (The Seniority method of pay) เป็นวิธีการจ่ายโดยถืออายุงาน มีผลดีในแง่ที่บุคคลที่ทำงานเกิดความจงรักภักดี ต่างคนต่างมุ่งกระทำดีเพื่อรอผลในอนาคต ผู้ที่ทำงานเก่งหรือไม่เก่งย่อมมีโอกาสเท่ากัน

1.4 จ่ายตามพื้นฐานความต้องการ (Pay on the basis of needs) ระบบนี้ถือว่า สถานภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน เป็นระบบที่ใช้ในประเทศอังกฤษ โดยถืออายุและเพศเป็นเกณฑ์ เช่น เพศชายได้รับมากกว่าเพศหญิง คนมีครอบครัวได้รับมากกว่าคนโสด

2. สิ่งล่อใจที่ไม่ใช่เงิน

2.1 การยกย่องสรรเสริญ (Praise) เป็นสิ่งที่ทำให้คนเกิดความพอใจ การยกย่องสรรเสริญเป็นสิ่งล่อใจในทางบวก เช่น การสรรเสริญตัวต่อตัวหรือการสรรเสริญต่อหน้าสาธารณะ

2.2 การรู้ว่าผลงานเป็นอย่างไร (Knowledge of Results) เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีความรู้สึกภาคภูมิใจและตั้งใจที่ผลงานหรือผลการเรียนได้รับการติดตามให้รู้ว่าตนเองทำไปแล้วแค่ไหน การให้รู้ผลการกระทำทุกระยะก็เท่ากับเป็นการช่วยยู่ให้การทำงานพัฒนาขึ้น

2.3 การแข่งขัน (Competition) เป็นแรงกระตุ้นให้คนทำงานดีขึ้น การแข่งขัน หมายถึงการพยายามเอาชนะกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ชนะและอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้แพ้หรือมีจะนั้นก็เสมอกัน การแข่งขันอาจจะทำกันเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มหนึ่งแข่งกับอีกกลุ่มหนึ่ง เรื่องความปลอดภัย หรือการแข่งขันกันในการเรียน เป็นต้น

2.4 ประสบการณ์เกี่ยวกับความก้าวหน้า (Experience of Progress)

เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลมีความรู้สึกพอใจที่จะเห็นผลงานของตนเอง ดังนั้น การที่บุคคลยอมให้มีการประเมินความก้าวหน้าย่อมเป็นผลดีในการทำงานนั้น ควรให้ทราบผลงานว่าเป็นอย่างไรอยู่ทุกระยะด้วย

2.5 การใช้อิทธิพลทางสังคม (Social Facilitation) คำว่าอิทธิพล

ทางสังคม หมายถึง การนำเอาจิตวิทยาของกลุ่มมาใช้ในการทำงาน โดยให้เขามีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นมีพลังอำนาจในการทำงานมากขึ้น อาจจะมีมากกว่าความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นการจูงใจให้เขาทำงานมากขึ้นโดยทางอ้อมนั่นเอง

2.6 การให้งานทำที่เหมาะสม (Fitting to jobs) การให้โอกาสแก่

บุคคลทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถ เหมาะสมกับความสนใจหรือเหมาะสมกับงานให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดความพอใจ

2.7 การทำให้รู้สึกว่างานมีความสำคัญ (Making jobs importance)

การรู้ว่าตนเองได้ทำงานที่มีความสำคัญจะมีความภาคภูมิใจและมีความพอใจที่จะทำงานมากขึ้น ตรงกันข้ามถ้าเขาไม่รู้ว่าตนเองทำอะไรมีความสำคัญต่อหน่วยงาน หรือสังคมเพียงใดแล้ว เขาก็จะไม่มีจิตใจที่จะทุ่มเทให้กับงานนั้น

2.8 การลดความจำเจ (Boredom decreasing) งานที่จำเจทำให้บุคคล

เกิดความเบื่อหน่ายขาดความรู้สึกจูงใจ ควรพยายามทำให้สิ่งนี้น่าสนใจ เช่น อาจเพิ่มเทคนิค วิธีการ จัดดนตรี หรือการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

คาร์เนกี พานทอง พาลุสุข (2532 : 157) ได้ให้ความหมายว่า สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อเป็นสภาวะหรือแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาและเรียกเครื่องล่อนี้ว่าแรงจูงใจ (Motive)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าสิ่งจูงใจเป็นปัจจัยภายนอกของบุคคลที่มักกระตุ้นอินทรีย์ให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบรรลุจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล เช่น เป้าหมาย หรือความคาดหวัง ความรู้ ความก้าวหน้า บุคลิกภาพ การให้รางวัล และการทำโทษ เป็นต้น

5. ประเภทของแรงจูงใจ

นิภา (ทองไทย) แก้วศรีงาม (2527 : 118-120) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของแรงจูงใจนั้น แบ่งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงลักษณะและประเภทของแรงจูงใจ ดังนี้

1. พิจารณาจากขอบเขตของแรงจูงใจ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1.1 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) แรงจูงใจประเภทนี้หมายถึง ภาวะของบุคคลที่มีความต้องการที่จะทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยจิตใจของตนเอง (ไม่ต้องมีสิ่งเร้าภายนอกมาล่อ) เช่น ความต้องการภายใน ความสนใจพิเศษ ความตั้งใจ ฯลฯ

1.2 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) แรงจูงใจประเภทนี้หมายถึง ภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอกให้มองเห็นจุดหมาย เพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรม เช่น เป้าหมายหรือการคาดหวังของบุคคล และเครื่องล่อต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรางวัล การลงโทษ รวมถึงการสร้างสถานการณ์ล่อให้เกิดการแข่งขัน และการร่วมมือกัน

2. พิจารณาแบ่งจากความต้องการ แบ่งแรงจูงใจได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 แรงจูงใจที่จะมีชีวิตอยู่ (Survival Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางสรีระตามธรรมชาติ เช่น ความต้องการอาหาร การพักผ่อน การหลีกเลี่ยงอันตราย หรือโรคภัยไข้เจ็บ และความอยากรู้อยากเห็นของบุคคล

2.2 แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการของบุคคลในอันที่ความต้องการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคม ต้องการเป็นที่ยอมรับเป็นที่รักของผู้อื่นและต้องการที่จะรักบุคคลอื่น มีความต้องการเป็นผู้นำ เป็นผู้ตาม และรวมถึงความต้องการทางเพศด้วย

2.3 แรงจูงใจความล้มพันธ์ส่วนตัว (Ego-intergration motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการขั้นสูงสุดของบุคคล ซึ่งเป็นความต้องการประจักษ์ตน ต้องการกระทำการสิ่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและตามความสามารถของตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกจะเป็นไปในทิศทางที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของชีวิต

3. พิจารณาแบ่งจากระดับความต้องการ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 แรงจูงใจทางสรีระ (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางด้านสรีระทั้งหมด ได้แก่ ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ ความปลอดภัยทางกาย และความต้องการทางเพศ

3.2 แรงจูงใจทางจิตใจ (Psychological Motives) เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อชีวิตน้อยกว่าประเภทแรก แต่แรงจูงใจชนิดนี้จะมีผลทางด้านจิตใจก่อให้เกิดสุขภาพจิตที่ดี ได้แก่ ความต้องการด้านความรัก ความใกล้ชิด ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการศึกษาค้นคว้า ต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ฯลฯ

4. พิจารณาแบ่งตามแรงขับ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

4.1 แรงจูงใจเพื่อการแสวงหาอาหาร (Vegetative Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการที่บุคคลมีแรงขับในการแสวงหาอาหาร หรือแร่ธาตุต่าง ๆ ที่ร่างกายต้องการ เพื่อที่จะคงดำรงไว้ซึ่งการมีชีวิตอยู่

4.2 แรงจูงใจฉุกเฉิน (Emergency Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากแรงขับที่มีผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งอย่างฉับพลันในขณะที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือแสดงพฤติกรรมตอบสนองทันทีต่อสิ่งเร้าที่มาเร้าอย่างปัจจุบันทันด่วน

4.3 แรงจูงใจเพื่อการศึกษา (Educational Motives) เป็นแรงจูงใจซึ่งเกิดจากแรงขับที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมการศึกษาค้นคว้า อยากรู้อยากเห็น อยากรทดลอง เป็นแรงจูงใจที่บุคคลแสวงหาวิชาความรู้โดยไม่ต้องมีคณาบังคับ

4.4 แรงจูงใจเพื่อการสืบพันธุ์ (Reproductive Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากแรงขับที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมทางเพศขึ้น

...แรงจูงใจที่เกิดจากแรงขับเหล่านี้ จะไม่สามารถเกิดพร้อมกันได้....

เอนกกุล กริแสง (2526 : 33-39) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย การพักผ่อน การขับถ่าย และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในภายหลัง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้

นักจิตวิทยาบางคนแบ่งความต้องการทางสังคมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความต้องการเข้าร่วมพวก เช่น ต้องการความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ต้องการการยกย่องนับถือจากคนในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นรับเป็นสมาชิกพรรคพวก เป็นต้น ความต้องการทางสังคมอีกประการหนึ่งคือ ความต้องการที่เกี่ยวกับฐานะ ได้แก่ ความต้องการมีอำนาจ ความเด่น ความมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

3. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal motives) แรงจูงใจประเภทนี้ หมายถึงแรงจูงใจที่พัฒนามาขึ้นในตัวคน ซึ่งจะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน แรงจูงใจส่วนบุคคลมีรากฐานมาจากความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางสังคมประกอบกัน แต่ความรุนแรงจะมากน้อยต่างกัน เช่น ในเรื่องความต้องการสะสมสิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น แรงจูงใจส่วนบุคคลที่สำคัญและเห็นได้ชัดคือ การคิดยาหากไม่ได้เสพแล้วจะเกิดอาการผิดปกติกับร่างกาย สำหรับรายที่ติดยาอย่างรุนแรงอาจถึงกับฆ่าตัวตายหรือก่ออาชญากรรม และอีกประการหนึ่งคือระดับความมุ่งหวัง หมายถึง ขอบเขตของความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละคนจะตั้งระดับความมุ่งหวังไว้ไม่เหมือนกันและจะเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

ปราณี รามสูต (2528 : 63-64) กล่าวว่า แรงจูงใจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึงแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะว่าแรงจูงใจภายใน เกิดจากความรู้สึกของบุคคล เมื่อบุคคลรู้สึกเช่นใด ก็แสดงพฤติกรรมตอบสนองความรู้สึกของตนเสมอ ส่วนแรงจูงใจภายนอกนั้นบุคคลอาจเกิดความรู้สึกเฉย ๆ ก็ได้ สำหรับตัวอย่างของแรงจูงใจภายใน ได้แก่

- 1.1 ความอยากรู้อยากเห็น ทำให้บุคคลค้นคว้าเพิ่มเติมหรือเกิดไทยมุงได้
- 1.2 ความสนใจ ทำให้บุคคล-ไต่ถาม หรือจ้องมอง เป็นต้น
- 1.3 ความรัก ทำให้หุหนวกตาบอด
- 1.4 ความอบอุ่น ทำให้สบายใจ
- 1.5 ความเห็นอกเห็นใจ ทำให้เกิดความคล้อยตาม หรือตามใจ
- 1.6 ความสงสาร ทำให้เกิดการให้อภัย
- 1.7 ความสำเร็จ ทำให้บุคคลเกิดความภาคภูมิใจ
- 1.8 ความทิว ทำให้บุคคลปรับพฤติกรรมได้
- 1.9 ความต้องการ ทำให้บุคคลเป็นอะไรหรือทำอะไรก็ได้
- 1.10 ความพอใจ ทำให้บุคคลยินดีและทำอะไรก็ได้
- 1.11 ความศรัทธา ทำให้บุคคลเกิดการยอมรับและทำอะไรก็ได้
- 1.12 ความซาบซึ้ง ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ซึ่งมีผลต่อการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการหรือตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แรงจูงใจภายนอกที่สำคัญ ได้แก่

2.1 การแข่งขัน แบ่งเป็นการแข่งขันกับตัวเอง การแข่งขันระหว่างบุคคล และการแข่งขันในระหว่างกลุ่ม เมื่อมีการแข่งขันทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะได้รับชัยชนะ การแข่งขันทำให้เกิดการกระตุ้นการแสดงพฤติกรรม

2.2 การร่วมมือ ทำให้บุคคลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการสร้างทีมงาน และความสามัคคีในกลุ่มขึ้นได้

2.3 บุคลิกภาพของครู ทำให้บุคคลโดยเฉพาะนักเรียนอยากจะเรียนหรือไม่อยากเรียนก็ได้

2.4 วิธีการสอนของครู ทำให้นักเรียนจะเรียนหรือไม่อยากเรียนก็ได้

2.5 การให้รางวัล เช่น ให้สิ่งของ หรือคะแนน หรือกำลังใจ มีผลทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนดีขึ้น

2.6 การลงโทษ เช่น ตัดสิทธิ ตัดคะแนน เสียเงิน ต่าหนหรือตักเตือน มีผลทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเสียใจหรือหยุดยั้งพฤติกรรมได้

2.7 การใช้สื่อการสอน เช่น ใช้อุปกรณ์การสอน ชุดการสอน จัดทัศนศึกษา จัดฉายภาพยนตร์ และจัดกิจกรรมให้ทุกคนมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนดีขึ้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2518 : 112-113) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจทางสังคมว่า เกิดจากระบบสังคมต่าง ๆ เช่น ระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคมและวัฒนธรรม ระบบการศึกษา สาธารณสุข และระบบการเมือง เป็นต้น ระบบเหล่านี้ก่อให้เกิดแรงจูงใจทางสังคมหลายประการ แต่ที่สำคัญพอจะแยกกล่าวได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motive) แรงจูงใจชนิดนี้เกิดขึ้น เนื่องจากลักษณะตามธรรมชาติในการรวมกลุ่มของมนุษย์เพื่อช่วยเหลือกัน เพื่อความอยู่รอดของสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมพันธจะมีลำดับลดหลั่นกันเป็นขั้น ๆ ตามลำดับในระบบของสังคม ซึ่งแตกต่างกันระหว่างระบบของพวกเจ้าขุนมูลนาย บุคคลธรรมดาและทาส ระบบของสังคมไทยเป็นไปในลักษณะที่เอื้อ เพื่อแสดงไมตรีต่อกัน เรียกว่าระบบไมตรีสัมพันธ คือ เป็นแรงจูงใจของบุคคล

ที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างผูกมิตรไมตรีและตระหนกอยู่เสมอว่า "รู้อะไรไม่สู้รู้อีกกัน" บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์สูง มักจะชอบทำงานร่วมกับหรือทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น ครู หมอ พยาบาล และพนักงานขายสินค้า เป็นต้น

2. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) แรงจูงใจชนิดนี้เกิดขึ้นเนื่องจาก สัณชาตญาณในการเป็นผู้นำของบุคคล เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งอำนาจ และอำนาจจะบันดาลให้เกิดผลตามที่ต้องการอีกหลายอย่าง อันอาจเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของสังคม จากความต้องการอำนาจซึ่งจะบันดาลให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตต่อมานี้เองที่ทำให้บุคคล ขวนขวายแสวงหาอำนาจกันอย่างมากมายทั้งอำนาจที่ชอบธรรม และไม่ชอบธรรม อำนาจนี้ จึงมีอยู่ 2 อย่าง คืออำนาจที่แสดงออกได้อย่างแท้จริงว่าตนมีอยู่เหนือผู้อื่น คือสามารถใช้ อำนาจนั้นได้ กับอำนาจที่แฝงอยู่ในตัวบุคคล บุคคลต้องการอำนาจนี้เพื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น เท่านั้น บุคคลในทุกสังคมล้วนแต่ต้องการจะมีอำนาจอย่างใดอย่างหนึ่งจากสองอย่างนี้ด้วยกันทั้งนั้น เว้นเสียแต่ว่าแรงขับหรือทิศทางของใครจะมีมากน้อยต่างกันอย่างไรเท่านั้น

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) หมายถึงความปรารถนา ที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้ผลเป็นเยี่ยม หรือ ได้ผลดีกว่าบุคคลอื่น ๆ โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่จนประสบความสำเร็จได้รับความยกย่องชมเชย หรือจนได้รับรางวัล บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผลนั้น จะต้องเป็นไปใน 3 ลักษณะ คือ

ก. มีความต้องการในการทำงานให้สำเร็จอยู่ในระดับสูง หรือต้องการงาน ให้ได้มาตรฐานจริง ๆ

ข. เป็นงานสร้างสรรค์ที่บ่งบอกให้รู้ถึงเอกลักษณ์ว่าชอบงานนั้นอย่าง เป็นชีวิต จิตใจ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานนั้น

ค. เป็นงานที่ต้องใช้เวลาาน อาศัยความอดทนอย่างยอดเยี่ยม ซึ่งชี้ให้เห็น ถึงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือมีความตั้งใจที่ยาวนานในการทำงาน

บีช (Beach. 1965 : 111) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือแรงที่ทำให้บุคคลเต็มใจที่จะใช้พลังของตนเพื่อการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย บีชได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แรงจูงใจจากภายใน (intrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการ และอยากแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามความพอใจ และยินดีในงานของตน
2. แรงจูงใจจากภายนอก (extrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก จึงทำให้มองเห็นจุดหมายพฤติกรรมของบุคคล ส่วนใหญ่มักจะได้รับแรงจูงใจจากภายนอกทั้งสิ้น

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 321-322) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival Motive) หมายถึง ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ ความต้องการอุณหภูมิพอเหมาะ ความต้องการในการขับถ่ายของเสีย ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทำกิจกรรม
2. แรงจูงใจทางสังคม (The Social Motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางสังคม (Social Needs) ของมนุษย์ในการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ได้แก่ ความต้องการความรัก (Need for Affection) ความต้องการตำแหน่งในสังคม (Need for Social Status) ความต้องการทางเพศ (Sex Need) ความต้องการเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ (Motives) ให้คนเรากระทำพฤติกรรมทางสังคม (Social Behavior)
3. แรงจูงใจในทางอวดตน (Ego-integrative Motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความต้องการความสำเร็จ (Need for Success-fulness)

ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความต้องการในการสร้างและประดิษฐ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเอง (Self-respect) ซึ่งจะเป็นทางให้บุคคลสามารถหลีกเลี่ยงจากการมีปมด้อย (Inferiority Complex) และความรู้สึกว่าตนไม่มีค่า (Self-depreciation) หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าตนจะได้มีความรู้สึกว่ามีความสามารถ (Sense of Attainment) ส่วนแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ (Satisfying Philosophies of Life) นั้น ก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่น่านิยมยกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย

มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1966 : 281) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการผูกพันกับผู้อื่น (Affiliation Needs) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นนอกเหนือจากพ่อแม่ พี่น้อง ความผูกพันกันนั้นทำให้เกิดความพึงพอใจและสบายใจ ในทางที่จะอยู่ร่วมกันหรือทำงานเกี่ยวข้องกันเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ

2. ความต้องการฐานะ (Status Needs) ในชุมชนที่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นจำนวนมาก การแบ่งแยกระดับชั้นจะเกิดขึ้นเสมอ คนส่วนมากจึงพยายามจะสร้างฐานะของตนเองให้ทัดเทียมหรือให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น ยอยากได้ตำแหน่ง (Rank) ยอยากได้เกียรติยศและอำนาจ (Prestige and Power)

สรุป แรงจูงใจสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย คือ ความต้องการทางด้านชีววิทยาของร่างกายต่าง ๆ อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม คือ ความต้องการทางด้านจิตใจนั่นเอง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ เป็นการเสริมแรงจูงใจทางด้านร่างกายให้สมบูรณ์ขึ้น

6. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ

นักจิตวิทยาได้เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ เพื่ออธิบายว่าการที่จะให้บุคคลเกิดแรงจูงใจมีพฤติกรรมอย่างไร พฤติกรรมบางพฤติกรรมเกิดจากสาเหตุที่ซับซ้อน พฤติกรรมบางอย่างถึงแม้จะเหมือนกันแต่สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมก็แตกต่างกันออกไป ดังนั้นทฤษฎีที่จะอธิบายเกี่ยวกับแรงจูงใจจึงมีหลายแนวความคิด คือ

ทฤษฎีของแมคคิลเลนดและแอทคินสัน (โยฮัน คันสนยทช. 2531 : 140 ; อ้างอิงมาจาก Maclelland and Atkinson. ค.ศ.1961 : 121-126) ได้กล่าวถึงความต้องการที่เด่นของทฤษฎีนี้ 3 ประการคือ

1. ความต้องการความสัมฤทธิ์ (Need for Achievement)
2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Need for affiliation)
3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power)

ความต้องการความสัมฤทธิ์ มีความสำคัญที่สุด เป็นแรงจูงใจที่ค่อนข้างคงที่ แรงจูงใจนี้จะยังไม่เกิดการกระทำจนกว่าจะถูกกระตุ้นโดยสิ่งชี้แนะ หรือสิ่งล่อใจในสถานการณ์ที่ทำให้พฤติกรรมบางประการจะนำไปสู่ความสำเร็จ ในทัศนะของแอทคินสัน แรงจูงใจทั้ง 3 ประการก็ถือชื่อสำหรับกลุ่มของสิ่งล่อใจนั่นเอง และผลสุดท้ายก็คือประสบการณ์ของความพอใจที่เกิดขึ้นภายในบุคคล

ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 80-92) ได้แบ่งลำดับขั้นของความต้องการไว้ ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนองภายในช่วงระยะเวลาและสม่ำเสมอ ถ้าร่างกายไม่ได้รับการสนองตอบแล้ว ชีวิตก็ดำรงอยู่ไม่ได้ ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน และความ ต้องการทางเพศ ในขั้นแรกนี้

องค์การทุกแห่งมักจะตอบสนองความต้องการของแต่ละคน โดยการจ่ายค่าจ้างเพื่อคนงาน หรือลูกจ้างจะได้นำเงินไปใช้จ่าย เพื่อแสวงหาสิ่งจำเป็นขั้นมูลฐานของชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตของแต่ละคน

2. ความต้องการความปลอดภัย (The Safety Needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความปลอดภัยก็เข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ มีความปรารถนาที่จะได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะมีต่อร่างกาย เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม มนุษย์ปรารถนาที่จะอยู่ในสังคมที่เป็นระเบียบ และสามารถคาดหมายได้ ความต้องการความปลอดภัยหมายความว่าความรวมถึงความรู้ของแต่ละบุคคลถึงข้อจำกัด หรือขอบเขตของพฤติกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสังคมในองค์การ ความปลอดภัยหรือความมั่นคงในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจของลูกจ้างทุกคน ถ้าคนเราทำงานด้วยความรู้สึกหวั่นไหวอยู่ตลอดเวลาถึงความมั่นคงของตำแหน่งที่ทำอยู่แล้ว งานที่ทำไปย่อมไม่เป็นผลดีแก่องค์การ หัวหน้างานจึงมีหน้าที่จะจัดให้คนงานรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน เช่นการปลดออกหรือไล่ออก ควรจะมีการพิจารณาอย่างไร ระบบความชอบพอส่วนตัว การเลือกปฏิบัติเป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนต่อทำที่ ขวัญและกำลังใจของคนงานมากที่สุด

3. ความต้องการทางสังคมและความรัก (The Belongingness and Love Needs) เมื่อความต้องการ 2 ประการแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการที่อยู่ในระดับสูงกว่าก็จะเข้าครอบงำพฤติกรรมของบุคคลนั้น ความต้องการทางสังคมหมายถึงความต้องการที่จะเป็น เข้าร่วมและได้รับการยอมรับ ความเป็นมิตรภาพ และความรักจากเพื่อนร่วมงาน ความต้องการในขั้นนี้ของบุคคลเป็นความต้องการที่จะให้บุคคลหรือเพื่อนร่วมงานยอมรับในความสำคัญของตน องค์การย่อมตอบสนองความต้องการของลูกจ้าง โดยการให้ลูกจ้างสามารถแสดงความคิดเห็น และความคิดเห็นที่ได้รับการยอมรับ ควรจะมีการยกย่องชมเชย และให้ลูกจ้างมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความรู้สึกของความเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (The Esteem Needs) ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และรวมถึงความต้องการที่จะมีฐานะดีเด่นเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย การมีตำแหน่งสูงในองค์กรหรือการที่สามารถเข้าใกล้ชิดกับบุคคลสำคัญ ๆ ล้วนแล้วแต่ทำให้ฐานะของตนเด่นขึ้น

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (The Need for Self-Actualization) ความต้องการขั้นสูงสุดนี้เป็นความต้องการพิเศษ ซึ่งคนธรรมดาเป็นส่วนมากนึกอยากจะเป็น นึกอยากจะได้ แต่ไม่สามารถเสาะหาได้ การที่บุคคลใดบรรลุถึงความต้องการขั้นนี้ ก็ได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษไป

ทฤษฎีของ เฟอร์เดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Federick Herzberg) วอลเตอร์
(Walter. 1990 : 190-191) เรียกทฤษฎีนี้ว่า Two-Factor Theory

ทฤษฎี Herzberg เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการวิจัย ใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อจะดูความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับประสิทธิภาพในการผลิต เพื่อค้นคว้าความพอใจกับความไม่พอใจเกี่ยวกับงานที่เขาทำ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พอใจในงานนั้น เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับความรู้สึกในทางลบกับงานที่ปฏิบัติและเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เขาทำ ซึ่ง Herzberg เรียกปัจจัยนี้ว่า Hygiene Factors ประกอบด้วย

นโยบายการบริหารงาน (Administration)

การควบคุมบังคับบัญชา (Supervision)

สภาพการทำงาน (Working Conditions)

เงินเดือน (Salary)

ปัจจัยเหล่านี้มิใช่สิ่งจูงใจที่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นหรือประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นเพื่อป้องกันไม่ให้คนไม่พอใจในงานที่ทำอยู่นั่นเอง

กลุ่มที่ 2 เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพอใจในงานที่ทำ ปัจจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกในทางบวกกับงานที่ปฏิบัติและเกี่ยวกับเนื้อหาของงานที่ปฏิบัติเอง บุคคลจะได้รับการจูงใจหรือแรงจูงใจให้เพิ่มผลผลิตด้วยปัจจัยเหล่านี้ ซึ่ง Herzberg เรียกปัจจัยนี้ว่า Motivators Factors ประกอบด้วย

ความสำเร็จในงาน (Achievement)

ลักษณะของงาน (Work itself)

การยอมรับนับถือ (Recognition)

ความก้าวหน้า (Advancement)

ความรับผิดชอบ (Responsibility)

การต้องจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มที่ต้องใช้ Motivator Factors ทฤษฎีของ Herzberg เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยกย่องจากผู้บริหารเป็นการขยายแนวความคิดจากทฤษฎีของ Maslow ซึ่งทำให้นำไปใช้ได้กว้างขวางกว่า ประเด็นที่ Herzberg เน้นมาก คือ ความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดความพอใจในงานในฐานะเป็นแรงจูงใจหรือตัวกระตุ้นสำหรับการทำงาน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งจูงใจในการเข้าศึกษาต่อมีดังนี้

ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรภรณ์ สุริยาภวัฒน์ (2526 : 44) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า เหตุจูงใจที่ทำให้นิสิตเลือกคณะบัญชีมากที่สุดคือ คาดว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานได้ง่าย และพบว่าการที่นิสิตเลือกคณะบัญชีตามเพื่อนเป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของระวีวรรณ ภัทรปรีชา (2524 : 117) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน

วิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก 9 แห่ง ทั้งมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 453 คน ข้อมูลที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจหรืออิทธิพลให้นิสิตนักศึกษาเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก ได้แก่ แรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านอิทธิพลของครู และด้านอิทธิพลของค่านิยมในภาษาฝรั่งเศส ส่วนแรงจูงใจด้านอิทธิพลของบุคคลแวดล้อม ได้แก่ บิดามารดา เพื่อน และด้านอิทธิพลจากทุนการศึกษาต่อต่างประเทศไม่มีผลต่อการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษามากนัก

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตชายกับนิสิตหญิงมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาแตกต่างกัน
3. นิสิตที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 ที่เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาหลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2538 จำนวน 172 คน ในสถาบันอุดมศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามชั้น คั้งแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรจำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รวม
1	11	32	43
2	12	31	43
3	15	25	40
4	16	30	46
รวม	54	118	172

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารุ่นนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจ ในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการขึ้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและความต้องการของมนุษย์ รวมทั้งแนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของนิสิตในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของนิสิตในการเลือกเรียน

หลักสูตรธุรกิจศึกษา 5 ด้าน คือ

1. ด้านความสนใจและความถนัด
2. ด้านความคิดเห็นส่วนตัว
3. ด้านเศรษฐกิจ
4. ด้านสังคม
5. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบข้อความในแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ในด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข จำนวน 4 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.ประนอม อุดกฤษฎ์ รศ.ดร.อาวี พันธมณี รศ.ดร.อัครังค์ อุดมไพจิตรกุล และ รศ.ชูศรี วงศ์วัธนะ

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา หลักสูตรธุรกิจศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (คลอง 6) จำนวน 100 คน แล้วนำมา วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการ ดังนี้

4.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของ กลุ่มผู้ได้คะแนนสูง และกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ มาทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ ระหว่างกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง และกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ โดยใช้ t - test ทดสอบ เลือกข้อคำถาม ที่มีค่า t ไม่ต่ำกว่า 1.75 เป็นแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (ชาณวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2525 : 127)

4.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน และทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (ชูศรี วงศ์วัธนะ. 2523 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจและความถนัด 0.77 ด้านความคิดเห็นส่วนตัว 0.74 ด้านเศรษฐกิจ 0.74 ด้านสังคม 0.82 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง 0.81 และได้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.93 ซึ่งจัดได้ว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา
ที่สร้างเสร็จแล้วจะมีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ
และรายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 61 ข้อ แบ่งออกเป็น
5 ด้าน คือ

1. ด้านความสนใจและความถนัด	13 ข้อ
2. ด้านความคิดเห็นส่วนตัว	15 ข้อ
3. ด้านเศรษฐกิจ	11 ข้อ
4. ด้านสังคม	11 ข้อ
5. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	11 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดย
กำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเอง คำถามแต่ละข้อได้กำหนดน้ำหนัก
คะแนน 1 ถึง 5 ดังนี้

5	หมายถึง	เป็นสิ่งจูงใจมากที่สุด
4	หมายถึง	เป็นสิ่งจูงใจมาก
3	หมายถึง	เป็นสิ่งจูงใจปานกลาง
2	หมายถึง	เป็นสิ่งจูงใจน้อย
1	หมายถึง	เป็นสิ่งจูงใจน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอให้ออกหนังสือรับรองและขอความร่วมมือไปยังคณบดี ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วนำไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. นำแบบสอบถามเรื่องสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งหาคุณภาพแล้ว ไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้วยตนเอง

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาคัดเลือกรายงานจำนวนที่ส่ง ไปทั้งหมด 200 ฉบับ ได้กลับคืนมาและเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.00 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	23	13.4
	หญิง	149	86.6
รวม		172	100
อาชีพผู้ประกอบการ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	56	32.6
	เกษตรกรรวม	-	-
	ประกอบอาชีพส่วนตัว	81	47.1
	บริษัทเอกชน	21	12.2
	รับจ้าง	14	8.1
	อื่น ๆ	-	-
รวม		172	100
รายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ปกครอง			
	รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท	-	-
	10,001-15,000 บาท	32	18.6
	15,001-20,000 บาท	26	15.1
	20,001-25,000 บาท	22	12.8
	มากกว่า 25,000 บาท	92	53.5
รวม		172	100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ 172 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS
2. ในการวัดระดับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยกำหนดเกณฑ์เป็น 3 ระดับ ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 3.68 - 5.00 เป็นสิ่งจูงใจระดับสูง
 - ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.67 เป็นสิ่งจูงใจระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 เป็นสิ่งจูงใจระดับต่ำ
3. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีชายกับหญิงโดยใช้การทดสอบค่าที ($t - test$)
4. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ตามอาชีพผู้ปกครอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ 1 ตัวประกอบ (One - way analysis of variance)
5. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ 1 ตัวประกอบ (One - way analysis of variance)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจ 5 คำน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา 5 ด้าน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์วิริยะ. 2534 : 74)

$$s = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX^2 แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma X)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์วิริยะ. 2534 : 180)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{N_1} \right]^2}{N_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{N_2} \right]^2}{N_2 - 2}}$$

เมื่อ	t	แทนค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S^2_1, S^2_2	แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	N_1, N_2	แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	df	แทน degree of freedom

4. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยกลุ่มเดียว (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 249)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทนค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
	MS_B	แทน Mean Square ระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน Mean Square ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้ q - statistic ตรวจสอบหาความแตกต่างระหว่างคู่ตามวิธีของ Newman - Keuls method คำนวณจากสูตร (Winer. 1971 : 210-218)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{MS_{error/ก}}$$

เมื่อ	q	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน q - distribution
	$T_{largest}$	แทนค่าเฉลี่ยกลุ่มสูง
	$T_{smallest}$	แทนค่าเฉลี่ยกลุ่มต่ำ
	MS_{error}	แทน Mean square ภายในกลุ่ม
	\tilde{n}	แทน ตัวกลางซาร์โมนิค

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรของ Cronbach (1951) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2523 : 98-99)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

6. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สูตร (Edward. 1960 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	\bar{X}_H, \bar{X}_L	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำ
	S_H^2, S_L^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนน สูงและต่ำตามลำดับ
	n_H, n_L	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
q	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน q - distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างนิสิตชายและหญิง ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรวมทุกด้าน

2.2 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรวมทุกด้าน

2.3 เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างนิสิตที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและรวมทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน เป็นรายด้านและเป็นรายข้อของแต่ละด้าน ดังแสดงในตาราง 3 - 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

สิ่งจูงใจ	\bar{X}	S	ระดับ
ด้านความสนใจและความถนัด	3.34	0.52	ปานกลาง
ด้านความคิดเห็นส่วนตัว	3.46	0.52	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	2.93	0.77	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.00	0.72	ปานกลาง
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.06	0.65	ปานกลาง
รวม (เฉลี่ย)	3.18	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี แต่ละด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน
หลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความสนใจและความถนัด

สิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด	\bar{X}	S
1. การสอบเข้าไม่จำกัดคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	3.26	1.28
2. มีความเหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง.....	3.57	0.89
3. เคยทำคะแนนวิชาธุรกิจได้ดี.....	3.19	1.08
4. ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจ.....	4.01	0.98
5. ชอบเรียนวิชาครูเพื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ.....	2.08	1.08
6. วิชาในหลักสูตรธุรกิจศึกษาน่าสนใจ.....	3.42	0.94
7. หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความสนใจ.....	3.37	0.94
8. สนใจความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาในหลักสูตรธุรกิจศึกษา..	3.31	0.90
9. ชอบเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรธุรกิจ ศึกษา.....	3.47	0.92
10. ต้องการมีประสบการณ์แปลกใหม่จากการศึกษา.....	3.24	1.06
11. สนใจในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ.....	4.40	0.81
12. สนใจและต้องการทราบเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ ทางธุรกิจ.....	3.29	1.05
13. มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรธุรกิจศึกษา...	2.80	1.15
รวม (เฉลี่ย)	3.34	0.52

จากตาราง 4 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความสนใจและความถนัดอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าสิ่งจูงใจในระดับสูง ได้แก่ สนใจในการประกอบอาชีพทางธุรกิจและสหกรณ์ วิชาเกี่ยวกับธุรกิจ ส่วนสิ่งจูงใจในระดับต่ำ คือชอบเรียนวิชาครูเพื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความคิดเห็นส่วนตัว

สิ่งจูงใจด้านความคิดเห็นส่วนตัว	\bar{X}	S
1. โอกาสในการสอบเข้าเรียนมีสูง.....	3.89	0.95
2. สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ได้หลายสถาบัน.....	3.53	0.98
3. เป็นพื้นฐานในการ เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทธุรกิจศึกษา.	3.29	1.13
4. ต้องการนำความรู้ ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้สนใจ เรียนทางด้านธุรกิจ	2.79	0.92
5. วิชาที่ เรียน เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.21	1.03
6. ต้องการยกระดับคุณวุฒิ เพื่อความก้าวหน้า ในอาชีพการงาน...	3.52	1.06
7. สำเร็จการศึกษาแล้วหางานทำง่าย.....	3.24	1.10
8. เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลัก.....	3.20	1.18
9. เพื่อนำไปประกอบอาชีพรอง.....	3.12	0.95
10. สร้างทางเลือกในการ เลือกอาชีพ.....	3.73	0.92
11. ขยายโลกทัศน์ของตนเองทางด้านธุรกิจ.....	3.72	0.87
12. สามารถประกอบอาชีพธุรกิจโดยตรง.....	2.54	1.19
13. สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น.....	4.06	0.92
14. ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว.....	3.93	0.95
15. มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันที่เปิดสอน.....	4.08	0.85
รวม (เฉลี่ย)	3.46	0.52

จากตาราง 5 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านความคิดเห็นส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อกพิจารณาแยกไปรายข้อพบว่า สิ่งจูงใจในระดับสูง ได้แก่ มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันที่เปิดสอน สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว โอกาสในการสอบเข้าเรียนมีสูง สร้างทางเลือกในการเลือกอาชีพ และขยายโลกทัศน์ของตนเองทางด้านธุรกิจ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจ

สิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S
1. ค่าหน่วยกิตไม่แพง.....	3.03	1.33
2. ค่าใช้จ่ายในการเรียนโดยรวมไม่สูงมากนัก.....	2.98	1.29
3. สามารถหารายได้ระหว่างเรียนได้.....	2.37	1.32
4. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระที่ทำให้มีรายได้สูง.....	2.80	1.36
5. มีโอกาสประกอบอาชีพที่ตนชอบ.....	3.12	1.34
6. มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ.....	3.19	1.29
7. สามารถหารายได้พิเศษได้หลายทางเมื่อเรียนสำเร็จ การศึกษา.....	2.93	1.31
8. มีอาชีพรองรับในภาครัฐบาล.....	2.69	1.27
9. มีอาชีพรองรับในภาคเอกชน.....	2.95	1.35
10. ต้องการมีอาชีพที่ก้าวหน้ามั่นคง.....	3.18	1.35
11. หลักสูตรธุรกิจศึกษาสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน...	3.03	1.28
รวม (เฉลี่ย)	2.93	0.77

จากตาราง 6 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต
ระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า
ทุกข้อเป็นสิ่งจูงใจในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านสังคม

สิ่งจูงใจด้านสังคม	\bar{X}	S
1. สามารถปรับตนเองให้เป็นที่ยอมรับในสังคม.....	3.23	1.17
2. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน.....	2.94	1.15
3. การได้รับปริญญาบัตรจากหลักสูตรธุรกิจศึกษาเป็น การยกระดับฐานะทางสังคม.....	2.91	1.18
4. การประกอบอาชีพทางธุรกิจสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบัน..	3.25	1.27
5. ได้ใช้ความรู้ความสามารถทางธุรกิจในการสอนหรือพัฒนา บุคคลในสังคม.....	3.07	1.17
6. เป็นอาชีพที่มีเกียรติได้รับการยกย่องนับถือ.....	2.89	1.18
7. เป็นอาชีพที่อำนวยความสะดวกแก่สังคม.....	3.05	1.14
8. เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ.....	2.92	1.18
9. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าต้องใช้ความสามารถพิเศษ เฉพาะบุคคล.....	2.90	1.19
10. การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวส่งเสริมสภาพเศรษฐกิจ ของสังคม.....	3.19	1.24
11. การเป็นครูธุรกิจได้รับการชื่นชมและศรัทธา.....	2.60	1.14
รวม (เฉลี่ย)	3.00	0.72

จากตาราง 7 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิต
ระดับปริญญาตรี ด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ
เป็นสิ่งจูงใจในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สิ่งจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	\bar{X}	S
1. คำแนะนำของครูอาจารย์.....	2.92	1.24
2. บิดามารดาสันับสนุนให้เรียนด้านธุรกิจ.....	3.50	1.16
3. ญาติสนับสนุน.....	2.76	1.26
4. เพื่อนแนะนำ.....	2.49	1.14
5. ต้องการเป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง.....	2.51	1.13
6. คนส่วนมากเลือกเรียน.....	2.32	0.98
7. ศรัทธาครูอาจารย์ที่สอนทางด้านธุรกิจ.....	2.86	1.10
8. นิยมชมชอบบุคคลที่เรียนทางด้านนี้.....	2.97	1.06
9. เห็นความก้าวหน้าของพนักงานด้านธุรกิจ.....	3.92	0.95
10. เห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการธุรกิจ....	3.84	1.05
11. เห็นความสำเร็จของบุคคลใกล้ชิดที่ประกอบอาชีพธุรกิจ...	3.55	1.09
รวม (เฉลี่ย)	3.06	0.65

จากตาราง 8 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่าสิ่งจูงใจในระดับสูง ได้แก่ เห็นความก้าวหน้าของพนักงานด้านธุรกิจ และเห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการธุรกิจ ส่วนสิ่งจูงใจในระดับต่ำ คือคนส่วนมากเลือกเรียน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร

ธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามตัวแปรเพศ อาชีพผู้ปกครอง และฐานะ

ทางเศรษฐกิจของครอบครัวในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

ด้าน	ความสนใจ และความถนัด		ความคิดเห็น ส่วนตัว		เศรษฐกิจ		สังคม		บุคคลที่ เกี่ยวข้อง		รวม	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
<u>ตัวแปร</u>												
<u>เพศ</u>												
ชาย	3.40	0.43	3.39	0.41	2.82	0.62	2.82	0.58	3.11	0.54	3.13	0.33
หญิง	3.33	0.54	3.47	0.54	2.95	0.79	3.02	0.74	3.05	0.67	3.19	0.45
รวม	3.34	0.52	3.46	0.52	2.93	0.77	3.00	0.72	3.06	0.65	3.18	0.44
<u>อาชีพผู้ปกครอง</u>												
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.36	0.48	3.42	0.43	2.69	0.76	2.49	0.74	3.01	0.68	3.03	0.60
ประกอบอาชีพ ส่วนตัว	3.28	0.52	3.45	0.57	3.09	0.75	3.23	0.56	3.00	0.62	3.23	0.60
บริษัทเอกชน	3.50	0.53	3.64	0.52	3.20	0.69	3.31	0.63	3.25	0.65	3.40	0.60
รับจ้าง	3.38	0.69	3.37	0.58	2.62	0.72	3.23	0.60	3.31	0.66	3.20	0.65
รวม	3.34	0.52	3.46	0.52	2.93	0.77	3.00	0.72	3.06	0.65	3.18	0.44

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน	ความสนใจ และความถนัด		ความคิดเห็น ส่วนตัว		เศรษฐกิจ		สังคม		บุคคลที่ เกี่ยวข้อง		รวม	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
ตัวแปร												
<u>ฐานะทางเศรษฐกิจ</u> <u>ของครอบครัว</u>												
10,001-15,000	3.31	0.52	3.43	0.49	2.60	0.74	3.12	0.63	2.98	0.62	3.12	0.59
15,001-20,000	3.30	0.65	3.41	0.49	2.86	0.58	2.87	0.73	3.01	0.73	3.12	0.63
20,001-25,000	3.38	0.51	3.42	0.67	3.18	0.79	3.25	0.74	3.03	0.71	3.27	0.68
มากกว่า 25,000	3.35	0.50	3.49	0.51	3.01	0.79	2.93	0.74	3.11	0.63	3.21	0.62
รวม	3.34	0.52	3.46	0.52	2.93	0.77	3.00	0.72	3.06	0.65	3.18	0.44

จากตาราง 9 แสดงว่าสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามตัวแปรเพศ อาชีพผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อยู่ในระดับ ปานกลาง แต่เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านของตัวแปรเพศ อาชีพผู้ปกครองและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่าด้านความคิดเห็นส่วนตัวมีค่าสูงสุด ด้านเศรษฐกิจมีค่าต่ำสุด

2. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต
ระดับปริญญาตรี จำแนกตาม เพศ อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
ดังแสดงในตาราง 10 - 16

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต
ระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ

สิ่งจูงใจ	ชาย N = 23		หญิง N = 149		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
ความสนใจและความถนัด	3.40	0.43	3.33	0.54	.61
ด้านความคิดเห็นส่วนตัว	3.37	0.41	3.47	0.54	-.89
ด้านเศรษฐกิจ	2.82	0.62	2.95	0.79	-.74
ด้านสังคม	2.82	0.58	3.02	0.74	-1.24
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.11	0.54	3.05	0.67	.38
รวม (เฉลี่ย)	3.13	0.33	3.19	0.45	-.60

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตชายและหญิง มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษา ระดับปริญญาตรี ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ นั่นคือ นิสิตชายและหญิง มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ระดับ
ปริญญาตรี ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิต
ระดับปริญญาตรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านสิ่งจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านความสนใจ และความถนัด	ระหว่างกลุ่ม	3	148.1704	49.3901	1.0644
	ภายในกลุ่ม	168	7795.3413	46.4008	
	รวม	171	7943.5116		
2. ด้านความคิดเห็นส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	195.3311	65.1104	1.0601
	ภายในกลุ่ม	168	10318.7733	61.4213	
	รวม	171	10514.1105		
3. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	3	988.1719	329.3906	4.9274*
	ภายในกลุ่ม	168	11230.5723	66.8486	
	รวม	171	12218.7442		
4. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	2608.9973	869.6658	17.8229*
	ภายในกลุ่ม	168	8197.5317	48.7948	
	รวม	171	10806.5291		

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านสิ่งจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	246.9853	82.3284	1.6275
	ภายในกลุ่ม	168	4898.3810	50.5856	
	รวม	171	8745.3663		
รวมทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	8947.4469	2982.4823	4.3861*
	ภายในกลุ่ม	168	114236.2449	679.9776	
	รวม	171	123183.6919		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระดับปริญญาตรี รวมทั้งด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่าแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงต้องใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Kuels) คำนวณแสดงในตาราง 12 - 14

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ด้านเศรษฐกิจ

1. อาชีพ	รับจ้าง รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ประกอบอาชีพ ส่วนตัว บริษัท เอกชน				
	ค่าเฉลี่ย				
		28.7857	29.5714	33.9383	35.2381
รับจ้าง	28.7857	-	0.7857	5.1526 [*]	6.4524 [*]
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	29.5714		-	4.3669	5.6067
ประกอบอาชีพส่วนตัว	33.9383			-	1.2998
บริษัทเอกชน	35.2381				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง

ส่วนนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันผู้อื่น ๆ ได้แก่ รับจ้างกับรับราชการ/
รัฐวิสาหกิจ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับประกอบอาชีพส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับ
บริษัทเอกชน และประกอบอาชีพส่วนตัวกับบริษัทเอกชน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตร
ธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา
ของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน ด้านสังคม

2. อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ประกอบอาชีพ ส่วนตัว	รับจ้าง	บริษัท เอกชน
		27.3571	35.4815	35.5000	36.3810
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	27.3571	-	8.1244 *	8.1429 *	9.0239 *
ประกอบอาชีพส่วนตัว	35.4815		-	0.0185	0.8995
รับจ้าง	35.5000			-	0.881
บริษัทเอกชน	36.3810				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้ปกครองทำงาน
บริษัทเอกชน กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นิสิตที่ผู้ปกครองประกอบ
อาชีพรับจ้าง กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนิสิตที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพส่วนตัว กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีสิ่งจูงใจ
ในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน นิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ
รับจ้าง และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีสิ่งจูงใจด้านสังคมสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ส่วนนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันคู่อื่น ๆ ได้แก่ ประกอบอาชีพส่วนตัวกับรับจ้าง
ประกอบอาชีพส่วนตัวกับบริษัทเอกชน และรับจ้างกับบริษัทเอกชน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน
หลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีด้านสังคมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา
ของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน รวมทุกด้าน

3. อาชีพ	รับราชการ/ รับจ้าง ประกอบอาชีพ บริษัท รัฐวิสาหกิจ ส่วนตัว เอกชน				
	ค่าเฉลี่ย	185.0179	195.0000	196.7284	207.4762
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	185.0179	-	9.9821	11.7105 [*]	22.4583 [*]
รับจ้าง	195.0000		-	1.7284	12.4762
ประกอบอาชีพส่วนตัว	196.7284			-	10.7478
บริษัทเอกชน	207.4762				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้ปกครองทำงาน
บริษัทเอกชน กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนิสิตที่ผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพส่วนตัว กับนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีสิ่งจูงใจใน
การเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชนและนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ
ส่วนตัว มีสิ่งจูงใจโดยรวมสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ด้านสิ่งจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านความสนใจ และความถนัด	ระหว่างกลุ่ม	3	19.9827	6.6609	.1412
	ภายในกลุ่ม	168	7923.5290	47.1639	
	รวม	171	7943.5116		
2. ด้านความคิดเห็นส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	47.2848	15.7616	.2530
	ภายในกลุ่ม	168	10466.8257	62.3025	
	รวม	171	10514.1105		
3. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	3	685.4946	228.4982	3.3284 [*]
	ภายในกลุ่ม	168	11533.2496	68.6503	
	รวม	171	12218.7442		
4. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	337.5856	112.5285	1.8058
	ภายในกลุ่ม	168	10468.9435	62.3151	
	รวม	171	10806.5291		

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านสิ่งจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	64.2691	21.4230	.4146
	ภายในกลุ่ม	168	8681.0971	51.6732	
	รวม	171	8745.3663		
รวมทั้ง 5 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1661.1580	553.7193	.7655
	ภายในกลุ่ม	168	121522.5339	723.3484	
	รวม	171	123183.6919		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงต้องใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Kuels) ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา
ของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ด้านเศรษฐกิจ

รายได้ต่อเดือน (บาท)	10,001-15,000 15,001-20,000 มากกว่า 25,000 20,001-25,000				
	ค่าเฉลี่ย	28.5625	31.4615	33.1087	35.0000
10,001-15,000	28.5625	-	2.899	4.5462*	6.4375*
15,001-20,000	31.4615		-	1.6472	3.5385
มากกว่า 25,000	33.1087			-	1.8913
20,001-25,000	35.0000				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท กับนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท กับนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท และนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท

ส่วนนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท กับ 15,001 - 20,000 บาท นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท กับมากกว่า 25,000 บาท นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท กับ 20,001 - 25,000 บาท และนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท กับ 20,001 - 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - 1.1 ด้านความสนใจและความถนัด
 - 1.2 ด้านความคิดเห็นส่วนตัว
 - 1.3 ด้านเศรษฐกิจ
 - 1.4 ด้านสังคม
 - 1.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาหลักสูตร 4 ปี ปีการศึกษา 2538 จำนวน 172 คน ในสถาบันอุดมศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 54 คน

1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 118 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

มี 5 ระดับ สอดถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา รวม 5 ด้าน คือ ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 61 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.93

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียน

หลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งรายข้อและรายด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาประเมินโดยให้เกณฑ์พิจารณาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.68 - 5.00 เป็นสิ่งจูงใจระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.67 เป็นสิ่งจูงใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 เป็นสิ่งจูงใจระดับต่ำ

2. เปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับ

ปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อการเลือกเรียน

หลักสูตรธุรกิจศึกษา 5 ด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้ t - test และ F - test (One

- way analysis of variance)

* สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของ

นิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร

1. สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสิ่งจูงใจด้านความคิดเห็นส่วนตัวเป็นสิ่งจูงใจสูงสุด รองลงมาคือด้านความสนใจและความถนัด ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า มีสิ่งจูงใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สนใจในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ รองลงมา ได้แก่ มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันที่เปิดสอน สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ชอบเรียนวิชาครูเมื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ รองลงมา ได้แก่ คนส่วนมากเลือกเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนิสิตชายและหญิงมีสิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีสิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่แตกต่างกัน แต่มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัวมีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง ส่วนนิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน นิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีสิ่งจูงใจด้านสังคมสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว มีสิ่งจูงใจรวมสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2.3 สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี

ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีสิ่งจูงใจด้านความสนใจและความถนัดด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่แตกต่างกัน แต่มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อตรวจสอบเป็นรายกลุ่มพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท และนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยด้านความคิดเห็นส่วนตัวสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสนใจและความถนัด ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจตามลำดับ ค่าเฉลี่ยด้านความคิดเห็นส่วนตัวที่สูงสุดนั้น อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่เรียนในระดับปริญญาตรี มีการพัฒนาการด้านสติปัญญาในเรื่องการเรียนรู้แตกต่างไปจากผู้เรียนในระดับประถมและมัธยมที่ส่วนใหญ่เรียนตามความต้องการของผู้ปกครองหรือเรียนตามเพื่อน ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีน่าจะมีความเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจทำอะไร แนวความคิดเรื่องการเรียนก็เช่นกันที่บุคคลในระดับนี้มักจะตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเองโดยบุคคลอื่นมีอิทธิพลน้อยมาก (ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา, 2526 : 33) สำหรับด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในความอุปการะของผู้ปกครอง ดังนั้นจึงยังไม่คิดถึงรายได้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนิตยา วัฒนภรณ์

(2530 : 55) พบว่านักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านความคิดเห็นส่วนตัวสูงสุด นอกจากนี้ ระวีวรรณ กัทธาปริษา (2524 : 117) พบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจหรืออิทธิพลใ้ผลิตเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส เป็นวิชาเอก ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านความสนใจ ด้านความถนัด และด้านอิทธิพลของครู

2. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตชายและหญิงมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการศึกษา ความเสมอภาคทางการศึกษาเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเพศหญิงหรือเพศชาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ไชยเพชร (2536 : 47) ที่ศึกษาพบว่าผู้เรียนที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และรวมทุกด้านแตกต่างกัน โดยนิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีสูงที่สุด ส่วนนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนิสิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาต่ำสุด การที่นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชนมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาสูงสุด เพราะว่าการประกอบอาชีพเอกชนในปัจจุบันมีรายได้สูงกว่าการประกอบอาชีพรับราชการ เมื่อสิ้นปียังมีโบนัสให้ เป็นสิ่งจูงใจอีก ซึ่งในปัจจุบันความคิดที่ว่าบุตรหลานต้องเรียนแล้วเพื่อรับราชการนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป การรับสมัครบุคคลเข้าทำงานในบริษัทเอกชนสามารถรับเพิ่มได้มากจากการขยายกิจการ ซึ่งแตกต่างกับตำแหน่งในการสมัครเข้าบรรจุใน

การรับราชการ เพราะมีตำแหน่งจำกัดต้องรอข้าราชการที่ปลดเกษียณ บางหน่วยงานตำแหน่งที่ข้าราชการปลดเกษียณก็ไม่สามารถรับบุคคลเข้ามาแทนตำแหน่งนั้นได้ เนื่องจากระบบราชการทำให้ใช้การเปลี่ยนตำแหน่งแทนการบรรจุใหม่ ส่วนการทำงานในบริษัทเอกชน เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นก็สามารถที่จะเป็นเจ้าของกิจการของตัวเองได้ โดยไม่ต้องมีผู้บังคับบัญชาและสวัสดิการด้านอื่น ๆ จากการวิจัยของ ท่อทิพย์ วาศวี เกรียงไกร (2523 : 85) พบว่า อาชีพของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษา และอาชีพของบุตร ซึ่งผู้ปกครองแต่ละกลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มักจะผลักดันสนับสนุนหรือคัดค้านแสดง เจตคติต่อค่านิยมของตนเอง ให้กับบุตรหลานทั้งในทางบวกหรือด้านลบต่ออาชีพที่บุตรหลานเลือกอยู่เสมอ จึงส่งผลถึงสิ่งจูงใจที่ผลิตพืงมีต่ออาชีพนั้นด้วย จากผลการวิจัยจึงกล่าวได้ว่าจากการที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัันมีผลทำให้สิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัันด้วย

4. ผลการเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือก เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจด้านเศรษฐกิจสูงกว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท อาจเป็นเพราะรายได้ของผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนหรือส่งเสริมการตัดสินใจที่จะศึกษาคือในระดับปริญญาตรี จากการศึกษาของ คูก (Cook. 1967 : 709) พบว่า ความสนใจในอาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กัน นั่นคือรายได้ของผู้ปกครองจะบอกถึงความสามารถหรือกำลังในการส่งเสริมให้บุตร ได้ศึกษาถึงระดับใดระดับหนึ่งและเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพใด แต่เมื่อนิสิต เรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี จะเริ่มเปลี่ยนแปลงความสนใจในอาชีพจากเดิมซึ่งเป็นไปค่อนข้างเพื่อฝัน หันมาสู่ความจริงและโอกาสที่จะเป็นไปได้ รายได้ของผู้ปกครองเป็นเหตุผล

ทางด้านเศรษฐกิจที่ผลิตนำมาคิดและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพของคนตามโอกาสที่เป็นไปได้ ดังนั้นรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันจึงส่งผลให้สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในระดับสูงคือ ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจ สนใจในการประกอบอาชีพธุรกิจ สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น ๆ ซึ่งขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรธุรกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณสมบัติคือ ให้มีค วามรู้และทักษะการสอน สามารถสอนวิชาธุรกิจและปฏิบัติงานครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสำหรับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาในระดับต่ำคือชอบเรียนวิชาครูเมื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงเห็นสมควรว่าน่าจะเพิ่มวัตถุประสงค์รองที่จะตอบสนองสิ่งจูงใจของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพการงานด้านอื่น ๆ ด้วย

2. สถาบันอุดมศึกษาควรมีระบบหรือวิธีการให้ข้อมูลหรือวิธีการให้คำปรึกษา การประชาสัมพันธ์หรือแนะแนวเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนในวิชาธุรกิจศึกษาให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจสมัครเรียนได้เลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับแรงจูงใจหรือความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้ง เป็นแนวทางในการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

3. สถาบันอุดมศึกษา ควรศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาและควรรหาแนวทางในการเพิ่มสิ่งจูงใจของนิสิตให้มากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนที่มีอยู่น้อยอันจะเป็นผลให้การเรียนมีคุณภาพและสามารถออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องนี้กับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในต่างจังหวัดที่เกิดสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่ามึ่สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาเป็นอย่างไรและมีสิ่งจูงใจแตกต่างกันหรือเหมือนกันกับนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ในการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาควรใช้วิธีเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งกว่าการใช้แบบสอบถามแต่อย่างเดียว
3. ควรมีการวิจัยติดตามผลผู้ที่จบการศึกษา ในหลักสูตรธุรกิจศึกษา เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และวิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลมรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีเดชา, 2528.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุงแก้ไข) พ.ศ.2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คู่มือการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2533.
- จวุฒศรี มาคิลกโกวิท. "คุยกันฉันเพื่อนร่วมอาชีพ," จดหมายข่าวธุรกิจ. 1 (มิถุนายน 2532) : 6-8.
- ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. : กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา
- ชาณวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีการทางสถิติสำหรับวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ชุตินันท์ แสงหิรัญ. แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาในอนาคต. วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 28. 2 (กันยายน 2536 - มกราคม 2537) : 23-24.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- _____. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- คณัฏ งามมานะ. จิตวิทยาการเรียนการสอน. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
วิทยาลัยครูสกลนคร, 2531.
- คารณิ พานทอง พาลลสุข. ทฤษฎีการรู้จัก. กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชาชน,
2532.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. ข้อมูลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา
2537. กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2537.
- ทิพย์วราณ นพวงศ์ ฅ อยู่ธยา. "เรียนเพื่ออะไร," วิทยจารย์. 4 : 32-35
ตุลาคม-ธันวาคม 2526.
- นงลักษณ์ พหลเวชช์. "แนวนโยบายของรัฐ : เกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ,"
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 27, 2 (ธันวาคม 2535-มกราคม 2536) : 73.
- นิตยา วัฒนภรณ์. เหตุจูงใจของการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- นิภา (ทองไทย) แก้วศรีงาม. จิตวิทยาองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- บุญญ์ แก้วขมภู. ธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- บัวฉิน ศัสตราพดกซ์. หลักธุรกิจศึกษา. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.
- ปราณี รามสูต. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2528.
- พรรณราย ทวีพะระภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2529.
- ยาใจ อินทวิเชียร. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 28, 3 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม
2537) : 2.

- โยธิน ศันสนยุทธ. จิตวิทยา. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ระวีวรรณ ภัทรปริชา. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศส
เป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2524.
- ศรีนครินทร์วิไล ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพฯ : 2536. อัดสำเนา.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรภรณ์ สุริยาภักดิ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะ
พาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะพาณิชย์ศาสตร์และ
การบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชะ. จิตวิทยาธุรกิจ. คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ธุรกิจการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2531.
_____. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2528.
_____. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2530.
- สุวิมล ไชยเพชร. แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน ประเภทศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ก.ศม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิไล ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุกัญญา ไหมวิไลกุล. "คุยกันฉันเพื่อนร่วมอาชีพ," จดหมายครูธุรกิจ. 3 (กุมภาพันธ์
2533) : 3-4.
- สัณดีนา โคนุทานุรักษ์. ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน
การสอนวิชาเอกธุรกิจศึกษาระดับปริญญาตรี เขตกรุงเทพมหานคร. ภาควิชา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.
- เอนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิชญโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิไล พิชญโลก, 2526.

- A.H. Maslow. Motivation and Personality. New York : Harper & Brothers, 1954.
- Beach, Dale S. Personal. The Management of People of work. New York : Macmillan Book company, 1965.
- Billet, Roy O. Improving the Secondary-school Curriculum A Guide to Effective Curriculum Planning. New York : A Teachers Prartical Press Book, 1970.
- Cook, Walter Roy. "Factors Associated with The occupational choices of Young men," Dissertation Abstracts International. 28 : 779-A ; August, 1976.
- Gasey M. Leo. School Bussiness Administration. New York : The Center for Applied Research in Education Inc., 1964.
- Edward, Ellen L. Experimental Design in Psychological Research. New York : Rinechart and Company, 1960.
- Henry H. Linn. School Bussiness Administration. New York : Ronald Press Company, 1956.
- Hilgard, Evnest R. Introduction to Psychology. New York : Hercourt Brace and World Inc., 1962.
- Hoppock, Robert. Occuration Information. 3d ed. New York : McGraw Book Co., 1967.
- Malcolm Mc Walters. Understanding Psychology. New York : McGraw-Hill Book Company, 1990.
- Morgan, Clefford and Richard A. King. Introduction to Psychology. New York : McGraw-Hill Book Co., 1966.
- Nolon, C.A. and others. Principles and Problem of Bussiness Education. Chicago : South Western Publishing Co., 1967.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd ed.
New York : McGraw-Hill, 1971.

කතෘ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ที่ ทบ 1007/ ๒๑๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวอุไรวรรณ โปธิเวชเทวัญ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุพิร์ ลีมาไทย

ประธาน

รศ.สาอางค์ งามวิษา

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นิสิตปริญญาตรีสาขาธุรกิจศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ และขอขอบคุณความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่าง ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยูภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๐๙๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวอุไรวรรณ โภธิเวชเทวีญ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ไม่มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญาโท
เรื่อง สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุพีร์ ถิ่นไทย

ประธาน

รศ.สาอางค์ งามวิชา

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นิสิตปริญญาตรี สาขาการสอนเฉพาะวิชาเอกธุรกิจศึกษา
ชั้นปีที่ 1 - 4 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญาโท

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิสิตผู้ได้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คณะบดีวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวอุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา คณะบดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษา และให้การแนะแนวแก่นักเรียนในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทาง ในการรับนิสิตเข้าศึกษาต่อ ในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ดังนั้น ดิฉันใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ท่านตอบจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากที่สุด และจะนำมาใช้เพื่อการวิจัยในภาพรวมอย่างเดียว ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ขอขอบคุณอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามให้ดิฉันในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต
ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ()
หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- ✓ 1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
- ✓ 2. ปัจจุบันผู้ปกครองของท่านคือ ใคร
 - () พ่อ
 - () แม่
 - () พ่อและแม่
 - () บุคคลใกล้ชิด
- ✓ 3. อาชีพผู้ปกครองตามข้อ 2
 - () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 - () เกษตรกรรม
 - () ประกอบอาชีพส่วนตัว
 - () บริษัทเอกชน
 - () รับจ้าง
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

4. รายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ปกครอง

4.1 พ่อ (กรณีที่มีพ่อมีรายได้คนเดียว)

- () รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท
- () 10,001 - 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 25,000 บาท
- () มากกว่า 25,000 บาท

4.2 แม่ (กรณีที่มีแม่มีรายได้คนเดียว)

- () รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท
- () 10,001 - 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 25,000 บาท
- () มากกว่า 25,000 บาท

4.3 พ่อและแม่ (กรณีที่มีพ่อและแม่มีรายได้)

- () รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท
- () 10,001 - 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 25,000 บาท
- () มากกว่า 25,000 บาท

4.4 บุคคลใกล้เคียง (กรณีที่มีใช้บิดามารดา)

- () รายได้ต่ำกว่า 10,001 บาท
- () 10,001 - 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 25,000 บาท
- () มากกว่า 25,000 บาท

ตอนที่ 2 สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อเป็นเหตุผลที่ทำให้ท่าน
ตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษามากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านขีด / ในช่องที่ตรงกับ
ระดับความเป็นจริงของท่านเพียงระดับเดียวดังนี้

ช่องเลข 5 หมายถึง เป็นสิ่งจูงใจสูงที่สุด

ช่องเลข 4 หมายถึง เป็นสิ่งจูงใจสูง

ช่องเลข 3 หมายถึง เป็นสิ่งจูงใจปานกลาง

ช่องเลข 2 หมายถึง เป็นสิ่งจูงใจต่ำ

ช่องเลข 1 หมายถึง เป็นสิ่งจูงใจต่ำสุด

<p>สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา</p>	ระดับของสิ่งจูงใจ				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านความสนใจและความถนัด</u>					
1. การสอบเข้าไม่จำกัดคะแนนเฉลี่ยสะสม.....					
2. มีความเหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง.....					
3. เคยทำคะแนนวิชาธุรกิจได้ดี.....					
4. ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจ.....					
5. ชอบเรียนวิชาครูเพื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ.....					
6. วิชาในหลักสูตรธุรกิจศึกษาน่าสนใจ.....					
7. หลักสูตรที่เปิดสอนตรงกับความสนใจ.....					
8. สนใจความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาในหลักสูตรธุรกิจศึกษา..					
9. ชอบเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรธุรกิจ ศึกษา.....					
10. ต้องการมีประสบการณ์แปลกใหม่จากการศึกษา.....					
11. สนใจในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ.....					
12. สนใจและต้องการทราบเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ ทางธุรกิจ.....					
13. มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรธุรกิจศึกษา...					

<p>สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา</p>	ระดับของสิ่งจูงใจ				
	5	4	3	2	1
<p><u>ด้านความคิดเห็นส่วนตัว</u></p> <p>1. โอกาสในการสอบเข้าเรียนมีสูง</p> <p>2. สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ได้หลายสถาบัน.....</p> <p>3. เป็นพื้นฐานในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทธุรกิจศึกษา.....</p> <p>4. ต้องการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้สนใจเรียนทางด้านธุรกิจ.....</p> <p>5. วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน.....</p> <p>6. ต้องการยกระดับคุณวุฒิเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน.....</p> <p>7. สำเร็จการศึกษาแล้วหางานทำงานง่าย.....</p> <p>8. เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลัก.....</p> <p>9. เพื่อนำไปประกอบอาชีพรอง.....</p> <p>10. สร้างทางเลือกในการเลือกอาชีพ.....</p> <p>11. ขยายโลกทัศน์ของตนเองทางด้านธุรกิจ.....</p> <p>12. สามารถประกอบอาชีพธุรกิจโดยตรง.....</p> <p>13. สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น.....</p> <p>14. ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว.....</p> <p>15. มีความศรัทธาในชื่อเสียงของสถาบันที่เปิดสอน.....</p>					

<p>สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา</p>	ระดับของสิ่งจูงใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเศรษฐกิจ					
1. ค่าหน่วยกิตไม่แพง.....					
2. ค่าใช้จ่ายในการเรียนโดยรวมไม่สูงมากนัก.....					
3. สามารถหารายได้ระหว่างเรียนได้.....					
4. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระที่ทำให้มีรายได้สูง.....					
5. มีโอกาสประกอบอาชีพที่ตนชอบ.....					
6. มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ.....					
7. สามารถหารายได้พิเศษได้หลายทางเมื่อเรียนสำเร็จ การศึกษา.....					
8. มีอาชีพรองรับในภาครัฐบาล.....					
9. มีอาชีพรองรับในภาคเอกชน.....					
10. ต้องการมีอาชีพที่ก้าวหน้ามั่นคง.....					
11. หลักสูตรธุรกิจศึกษาสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน.....					

<p>สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา</p>	ระดับของสิ่งจูงใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านสังคม					
1. สามารถปรับตนเองให้เป็นที่ยอมรับในสังคม.....
2. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน.....
3. การได้รับปริญญาบัตรจากหลักสูตรธุรกิจศึกษาเป็น การยกระดับฐานะทางสังคม.....
4. การประกอบอาชีพทางธุรกิจสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบัน..
5. ได้ใช้ความรู้ความสามารถทางธุรกิจในการสอนหรือพัฒนา บุคคลในสังคม.....
6. เป็นอาชีพที่มีเกียรติได้รับการยกย่องนับถือ.....
7. เป็นอาชีพที่อำนวยความสะดวกแก่สังคม.....
8. เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ.....
9. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าต้องใช้ความสามารถพิเศษ เฉพาะบุคคล.....
10. การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวส่งเสริมสภาพเศรษฐกิจ ของสังคม.....
11. การเป็นครูธุรกิจได้รับการชื่นชมและศรัทธา.....

สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา	ระดับของสิ่งจูงใจ				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง</u>					
1. คำแนะนำของครูอาจารย์.....					
2. บิดามารดาสันนิบาสนุนให้เรียนด้านธุรกิจ.....					
3. ญาติสันนิบาสนุน.....					
4. เพื่อนแนะนำ.....					
5. ต้องการเป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง.....					
6. คนส่วนมากเลือกเรียน.....					
7. ศรัทธาครูอาจารย์ที่สอนทางด้านธุรกิจ.....					
8. นิยมชมชอบบุคคลที่เรียนทางด้านนี้.....					
9. เห็นความก้าวหน้าของผู้ทำงานด้านธุรกิจ.....					
10. เห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการธุรกิจ.....					
11. เห็นความสำเร็จของบุคคลใกล้ชิดที่ประกอบอาชีพธุรกิจ.....					

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาพเครื่องมือ ในการวิจัย

1. รศ.ดร.อัครังค์ อุดมไพจิตรกุล คณบดี คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.ดร.ประนอม อุดกฤษฎ์ รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
3. รศ.ชูศรี วงศ์วัตะนะ ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. รศ.ดร.อารี พันธุ์มณี ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

อุไรวรรณ โพธิ์เวชเทวีญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2539

การศึกษาครั้งนี้ ในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิต
ระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

โดยศึกษาจากนิสิต จำนวน 172 คน จากสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
ที่เรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา หลักสูตร 4 ปี ในปีการศึกษา 2538 ได้แก่ นิสิตของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สอนถาม
สิ่งจูงใจในการเลือกเรียน คือ ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็น ด้านส่วนตัว
ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที (t - test)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - way analysis of
variance)

ผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี ใน
สถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร แยกแต่ละด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาสิ่งจูงใจเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับสูง 10 ข้อ เรียงตาม
ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ สนใจในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ มีความศรัทธา
ในชื่อเสียงของสถาบันที่เปิดสอน สามารถประกอบอาชีพธุรกิจอื่น ชอบเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจ
ต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เห็นความก้าวหน้าของู้ทำงานด้านธุรกิจ โอกาสในการสอบ
เข้าเรียนมีสูง เห็นความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการธุรกิจ สร้างทางเลือกในการเลือก
อาชีพและขยายโลกทัศน์ของตนเองทางด้านธุรกิจ

สิ่งจูงใจที่มีระดับต่ำมี 2 ข้อ คือ คนส่วนมากเลือกเรียน และชอบเรียนครูเมื่อจบไปแล้วจะเป็นครูธุรกิจ

2. การเปรียบเทียบสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนระหว่างกลุ่ม สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ระหว่างผู้เรียนที่มีเพศต่างกัน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งรายด้านและรวมทั้ง 5 ด้าน

2.2 ระหว่างผู้เรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน โดยพบว่า นิสิตที่ผู้ปกครองทำงานบริษัทเอกชน มีค่าเฉลี่ยของสิ่งจูงใจสูงกว่ากลุ่มอื่นในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 5 ด้าน ที่ระดับ .05

2.3 ระหว่างผู้เรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือ ด้านเศรษฐกิจ โดยพบว่านิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้สุทธิต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท มีสิ่งจูงใจในด้านนี้สูงกว่ากลุ่มนิสิตที่ผู้ปกครองมีรายได้อื่น ๆ

MOTIVES IN CHOOSING BUSINESS EDUCATION AS A COURSE OF STUDY OF
THE UNDERGRADUATE STUDENTS IN THE UNIVERSITIES IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA

AN ABSTRACT

BY

URAIWAN POTIVASTTAVAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 1996

The objective of this study was two-fold :

1. To study the motivation in choosing business education programs as a course of study of a Bachelor's degree students in high education institutes in Bangkok.

2. To compare the motivation in choosing business education programs as a course of study of a Bachelor's degree students in high education institutes in Bangkok. The sample consisted of 172 students who take a four year business course in 1995 from some high education institutes in Bangkok such as chularlongkorn and Kasetsart Universities.

The rating scale questionnaire was used in the data collection, surveying the data in such areas as : interest and aptitudes , persons with 0.93 as the reliability of the whole questionnaire.

The statistics employed in the data analysis included such basic statistics as means and standard deviation, t - test and one - way analysis of variance.

The findings were as follows :

1. Motivators in choosing to study business education of the Bachelor's degree students from the high education institutes in Bangkok. The overall motivation and the motivation in each aspect separately were at moderate level.

When all items of the motivation questionnaire were considered, it was found that 10 items rated at the "high" level from higher to lower means respectively. This included items on one's own interest in business, having faith in uncertain institutes being able to run other business as professions, preferring to study subjects related to business, needs to have one's own business, seeing progress of those who work on "business, high opportunity of passing the entrance exam, seeing the success of those who are famous in business, establishing alternative ways in choosing professions, , broaden one's world vision in business.

The following 2 items on motivation were rated "low"; the majority of people choosing to study business, one's own interest in being a business teacher.

2. Comparison of motivation

2.1 There was no significant difference in 5 areas of motivation between 2 genders.

2.2 There was statistically significant at .05 level difference in 3 areas of motivation among students who have parents with different professions. The students whose parent worked in private companies show highest motivation in economy, social and overall 5 areas.

2.3 There was statistically significant at .05 level difference in 1 area of motivation among the students whose parents are different in economic status. Those whose parents have net income of 20,001 - 25,000 baht a month showed highest motivation of all.